

YANKI

ÇORLU BORSA İSTANBUL FEN LİSESİ

DİJİTAL DERGİ
4.SAYI

İÇİNDEKİLER

*"Parlak Dünya Çocukları" Elifsu KARAÇUHA

*"İçimdeki 23 Nisan" Menese ÇAY

*"Geleceğin Işıklı Çiçekleri" Beren ŞENTÜRK

*"O Gün 19 Mayıs" Nehir ARDA

*"Kalbin İki Yarısı" Eylem ÇELİKEL

*"Türk Destanlarındaki Kahramanların Tip Tahlili Üzerine İnceleme" Mete MERCAN

*"Tekirdağ ve Çorlu İsimlerinin Antik Çağ'dan Günümüze Etimolojik Değişimi" Gürkan AYTAÇ

*"Müminin Miracı Namaz" Bilge GÜNDOĞDU

*"Bir Ayet Bir Hadis" Ceylan ALTUNTAŞ

*"Biyoluminesans Nedir? Nasıl Gerçekleşir?" İlker SOYLU

*"Ekolojik Denge ve Besin Zinciri" Mehmed Haluk ERSOY & Elçin SONUVAR

*"Proteinler" Beren MEŞEKİRAN & Bilgin GÖÇENOĞLU

*"Dünya'nın Şaşırtıcı Mucizeleri" Güler SAYHAN

*"TÜBİTAK Bilimde Yabancı Dil Öğretimi" Sibel YÜRÜK & Nursel FİTÖZ

*"E-Twinning Uluslararası Online Proje" Evrim SOYDAN

*"Benim için Şiir" 9C Sınıfı

*"Şiirlerde Demlenen Çay" Sevdâ KURTOĞLU

*"Masal" Mervan SÖYLEYİCİ

*"Gölge" Sevdâ KURTOĞLU & Görsel: Berra KİLECİ

*"Yalnızlığın Sessiz Gücü" Zeynep KAYALAR

*"İnsandan Geriye Kalan / Ruhun Algoritması" Belinay TAKCI

*"Kurbağanın Resitali" Enis Bera KOÇYİĞİT

*"Altın Oran" Burak ŞENTÜRK

*"Okulumuzun Müzik Faaliyetleri" İsmail DÖĞEN

*"Lise Mezuniyeti: Bir Son Değil, Yeni Bir Başlangıç" Melikenaz ÖZCAN

*"Ruhun Kirişi" Hasan Arda EREL

YANKI DERGİSİ
YAYIN EKİBİ

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa TÜRK
Dergi Editörü ve Tasarım: Sevdâ KURTOĞLU
Yayın Sorumlusu: Onur UMay

Parlak Dünya Çocukları

Takvimlerden 23 Nisan 2025...Yine doğarken güneş ufuklar ardından, camdan bakıyorum. Sokaklara dökülmüş insanoğlu. Çocukların sevinç çığlıkları yankılanıyor vatanın her yanından. Yediden yetmişe herkesin mutlu olduğu bir gün bugün. Kimisi çocukluğunu coşkuyla kutluyor kimi büyüse de içindeki çocuğu yaşatmaya devam ediyor.

Düşünmeden edemiyorum bu vatanın altında yatanları. Sonsuza dek çocuk kalmıştı kimileri. O savaş meydanında koşturan çocuklar canlanır gözümün önünde. Bazıları büyümüş de küçülmüş, küçücük boylarıyla direniyorlar koskoca düşman askerlerine. Gözlerindeki vatan aşkı karışmış çocukluk parıltılarına.

Şu anın coşkulu meydanlarında koşturan gazeteci çocuklar gelir gözümün önüne camdan her bakışında. Elleri kaç dönem mezun vermeyen okulları yazan gazeteler... Henüz gençliğinin baharında şehit düşen parlak çocuklar... Çocuk olduklarını unutmuşçasına vatanlarını savunmaktan çekinmemiş çocuklar.

**23 NİSAN
KUTLU OLSUN!**

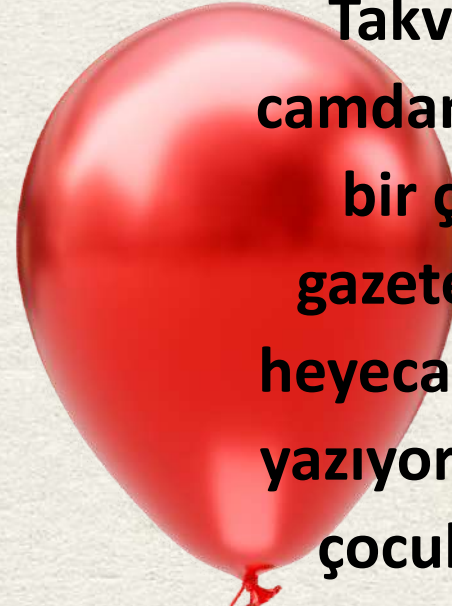
Bir sabah, karanlık çökmüş vatanın ufuklarında bir güneş doğdu. Bu güneş herkeste umutlar doğurdu. Vatanın her köşesinde kurtuluşun tohumları, her köşesinde coşkular, her köşesinde umutlar, her köşesinde bayram havası...

Takvimlerde 23 Nisan 1923... İşte camdan baktığım meydanda koşturan bir çocuk! Elinde umutlar yazan gazeteler... Gözlerinde mutluluk ve heyecan, bağılıyor coşkuyla: "Yazıyor, yazıyor! Mustafa Kemal'in tüm dünya çocuklarına hediye ettiği bayramı yazıyor!"

Gül dünya çocuğu, gün senin günün!
Egemenliği geçmişin kahramanları kazandırdı, onu yüceltecek olan sensin!
Gül dünya çocuğu, sen medeniyetsin!

Yürüdüğün yolda geleceğe umut tohumları serpen nesil sensin! Gül dünya çocuğu, sen gül ki egemenlik ilelebet yaşasın! Sen gül ki bu dünya umutla, güvende, neşeyle yaşasın!

Elifsu KARAÇUHA
11C Sınıfı

İÇİMDEKİ 23 NİSAN

Hafif bir rüzgar odamdaki lale desenli perdeyi usulca dalgalandırıyordu. Güneş ışığı yüzüme vuruyordu, gözlerimi yavaşça açtım. Anneciğimin yanına yani oturma odamıza doğru gittim. Bir elinde renkli bir poşet diğer elinde ise bir kağıtla kanepemizin üzerinde oturuyordu. Bunların ne olduğunu sorduğumda o narin sesiyle “ Baban bize bir mektup ve sana bir hediye göndermiş tatlı kızım. “ dedi. Küçük bir çocuktum, tüm heyecanımla o poşeti açtım. Babam bana 23 Nisan hediyesi olarak kırmızı bir elbise göndermişti. Hemen üzerime giydim, annem çarşıdan aldığı tokalarla saçlarımı güzelce topladı. Anneciğimin yumuşacık ellerinden tuttum ve beraber okula doğru yol aldık.

Etrafta birçok bayrak vardı, al rengi ile parıldayan. Etrafta birçok insan vardı, vatan sevgisi ile yanan. Çiçekler bile elbisemi çok beğenmişti sanki, diğer çocukların boncuk boncuk gözleri ruhumu ferahlatıyordu. Beni bıraksalar sevincinden kuşlara ortak olur, onlarla birlikte gökyüzünde uçardım. İstiklâl Marşı okundu, sonrasında okulumuzun düzenlediği gösteriler başladı. Mini mini eller bayrakları sımsıkı tutuyor, herkesin gözleri neşe saçıyordu bir güneş misali. Sadece bizler değil rüzgar, ağaçlar ve toprak da sevincimize ortak oluyordu. Gösterimizi yaparken anneciğimin bana gururla baktığını gördüm.

Ama tuhaf olan bir şey vardı: Bedenimde bir sarsıntı hissettim, irkilerek uyandım. O an anladım ki gördüklerim 50-60 yıl öncesini yansıtan bir rüyaymış. Gözlerim yatağımın karşısındaki aynaya ilişti. Beyazlamış saçlarım ve bükülmüş omuzlarım selamladı beni. Anneciğimin sesi hâlâ kulaklarımdaydı sanki. Geçmişin özlemi tüm bedenimi sardı. Gözlerim yaşla dolmuştu ama o küçük çocuğun kalbini yetmiş yılın kırıştırdığı ruhumda hissedebiliyorum. Bir ses duydum “ Babaanneciğim, uyanmadın mı yoksa?” bu küçük torunumun sesiydi. Yanıma aldım, tazecik yanaklarından öptüm torunumun. Bugünün 23 Nisan olduğunu söylediğinde çok heyecanlandım.

Nasıl aklımdan çıkarabilirdim! Torunumu süsleyip püsledim. Elllerinden tuttum, okuluna götürdüm. Güneş ve bulutlar ile beraber vatan sevgisini yansıtan şarkılar söylediler. Rüyamdaki gibi harika hissediyordum, kuş olup uçacak gibi. Bu sefer benim yerimde torunum vardı. Ama anladım ki aradan yıllar geçse bile o 23 Nisan coşkusu hiç değişmiyor. Her zaman Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk saygıyla anılıyor. Yeri her zaman yüreğin en güzel köşesinde. 23 Nisan bir milletin kalbindeki çiçek olarak hep yeniden açıyor. O günden sonra yaşamım çok daha güzelleşti.

23 Nisan benim ruhumun uyanışıydı.

Menese ÇAY
9C Sınıfı

19

MAYIS

ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

Kutlu Olsun

GELECEĞİN IŞIKLI ÇİÇEKLERİ

Türk milleti çaresizlik içinde yanıyordu. Ülkenin dört bir yanından yükselen alevler her yeri yakıyordu; yükselen alevler göklerde gri bulutlarla buluşuyor, nefesini kesiyordu. Osmanlı, bir zamanların yenilmez kahramanı, herkesin imrenerek baktığı... Şimdilerde bir uçurumun kenarında, ölümüne gün sayıyor. Arkasında Yunan, İngiliz, Fransız, Ermeni... Arkasında koca bir Mondros duruyor, o ise ensesine dayalı silahın tetiğinin çekilmesini bekleyerek kurtuluşu göklerde arıyor. 'Hasta adam' dediğiniz Osmanlı, ölüm döşeginde yapayalnız yatıyor. Kalbi yavaş, nabızı zayıf, kesik kesik nefesi... İçindeki yaşamı görense bir tek kişi: Mustafa Kemal.

Batan güneşin ışığı göründü, Samsun'da Mustafa Kemal'e büründü! Osmanlı'nın ihtiyacı olan deniz gözlü kahraman, savaşın küllerinden doğacak olan koca bir nesile hediye edeceği gelecek için yola çıktı. Yüzyıllardır her şeyini bir bir kaybeden Osmanlı, 19 Mayıs 1919'da kazanabileceği en önemli şeyi kazandı: Cumhuriyete adım adım ilerleyen ve dayanışma içinde olan bir milleti. Ey büyük Atatürk!

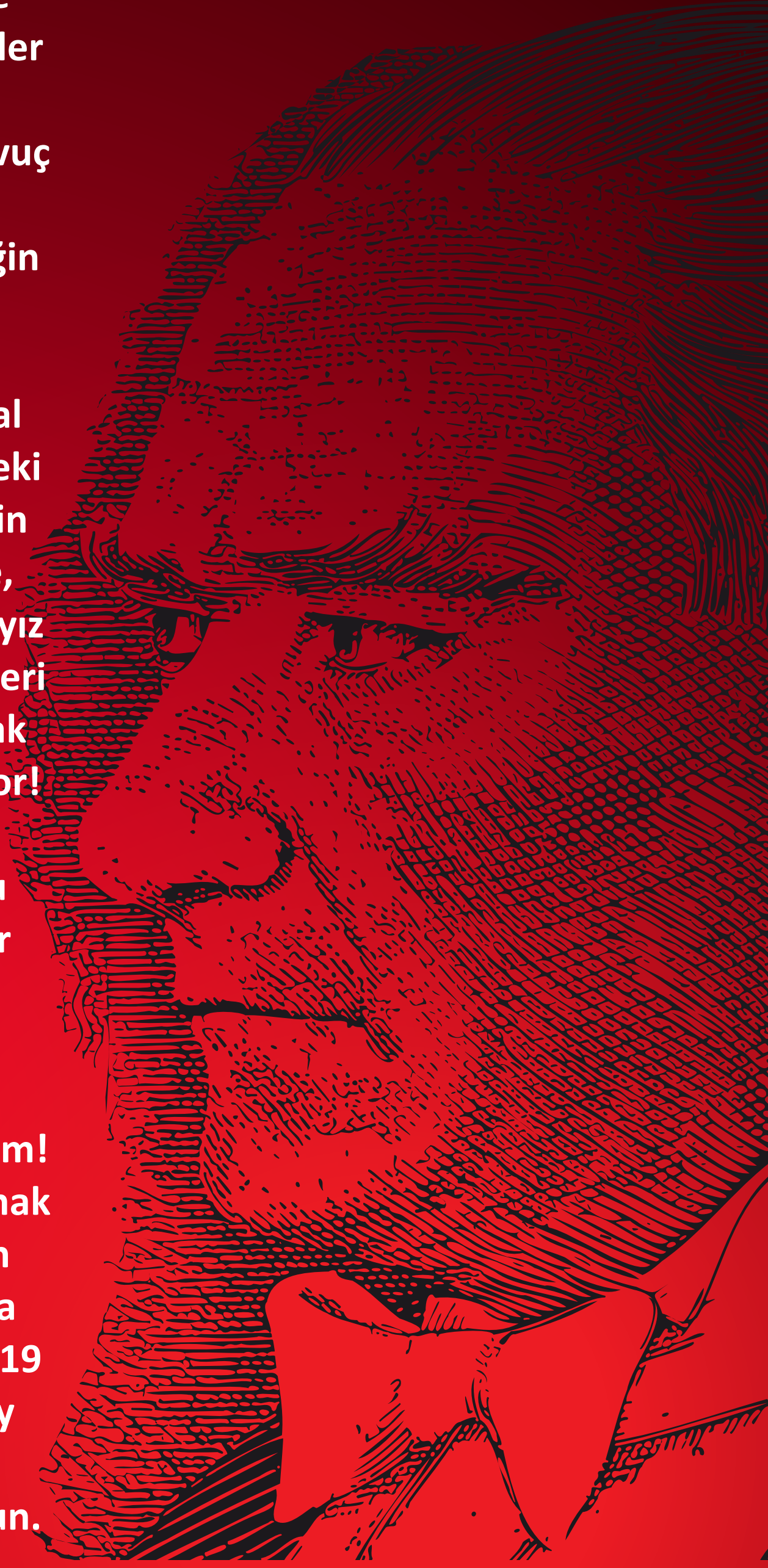
Bize dinleneceğimiz durak, tutunacağımız bayrak oldun! Şimdi vurulduğumuz zincirden kurtulma, esareti yutma zamanı! Senin Samsun'da başlattığın bağımsızlığın kıvılcımıydı, biz bu kıvılcımları alevlendirecek gençleriz! Biz Aydın'da Yörük Ali, İzmir'de Hasan Tahsin'iz! Varsa alırsak elimize silahımızı yoksa kuşanırız vatanımızı! Sen Havza'da, Amasya'da, Erzurum'da, Sivas'ta ve biz ise her zaman yanı başında! Ey genç, Mustafa Kemal'in sesini dinle! Sen ki vatanını sırtında taşıyan, sen ki sarsılmaz bir kuvvetle ayakta kalan... Bizi dinle, Mustafa Kemal'i dinle, vatanını dinle. Bu vatan; geçmişiyile, geleceğiyile ve her ferdiyle sana emanet!

Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir ata yurdu kalmışken ne yapmalı şimdi? "Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." diye haykıranı dinlemeli! Ey Mustafa Kemal! Biz geleceği emanet ettiğin bir avuç Türk'üz, bak büyüdük şimdi; özgürüz! Tanıdım seni, tanıdım askerimi; böyle büyüttüm kendimi! Biz gençlere armağan ettiğin 19 Mayıs'ın yolunda yaktığın meşaleyi göklere kaldırıyorum şimdi. Bu gökyüzü onlarca yıl senin mücadelene şahit oldu, ondan dinledim istikbal hikâyesi. "Yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz." dedin, devam ettiriyorum şimdi hikâyemi! Kalbimizdeki bu iman atalarımızdan, bu kuvvet senden miras bize. Bizim için savaştığın bu bağımsızlık, bu egemenlik ve bu ülke gençlerde, emin ellerde. Ey büyük Atatürk! Şimdi sana yıllar kadar uzaktayız ama seninle büyüdük, bizi sen büyüttün. Geleceğin ışıklı çiçekleri olarak adlandırdığın bu gençlik senin her adımından güç alarak kendi adımlarını yere daha sağlam basıyor, daha cesur uyanıyor!

Geçmişin yangınında çok kaybettik. Gerekğinde kan, gerekğinde can, gerekğinde her şey teker teker... Fakat bu çaba değerdi her şeye: Uzaklardaki hayat dolu, umut dolu bir geleceğe...

Ey Mustafa Kemal! Yıllar önce, kanla ve korkuyla yıkanmış gençler için şafakta bir umut göründü. O umut, Samsun'da sendin! Ey Mustafa Kemal! Sana yıllar sonrasında sesleniyorum! Yetiştirdiğin çocuklar, umutların, geleceğin burada! Bize bırakmak için savaş verdiğin bu vatan şu an bize emanet. Bize armağan ettiğin bağımsızlık uğrunda, hilalin dalgalandığı gökler altında senin için, askerlerimiz için, vatanımız için daima savaşacağız! 19 Mayıs bizindir, bu bayram bizim ve bizden sonrakilerindir! Ey büyük Atatürk! Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim. Varlığım Türk varlığına armağan olsun. Ne mutlu Türk'üm diyene!

Ey Mustafa Kemal! Yıllar önce, kanla ve korkuyla yıkanmış gençler için şafakta bir umut göründü. O umut, Samsun'da sendin! Ey Mustafa Kemal! Sana yıllar sonrasında sesleniyorum! Yetiştirdiğin çocuklar, umutların, geleceğin burada! Bize bırakmak için savaş verdiğin bu vatan şu an bize emanet. Bize armağan ettiğin bağımsızlık uğrunda, hilalin dalgalandığı gökler altında senin için, askerlerimiz için, vatanımız için daima savaşacağız! 19 Mayıs bizindir, bu bayram bizim ve bizden sonrakilerindir! Ey büyük Atatürk! Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim. Varlığım Türk varlığına armağan olsun. Ne mutlu Türk'üm diyene!

Beren ŞENTÜRK
9CSınıfı

O GÜN 19 MAYIS

Bir milletin kaderi ; bazen bir adımla, bir kararla, bir inançla bir günde şekillenir. O gün 19 Mayıs 1919... Karadeniz'den Anadolu'ya yayılacak ateşin yakıldığı gündür. Bu kıvılcım Anadolu sokaklarının yanında kalplerimize de düşmüştür.

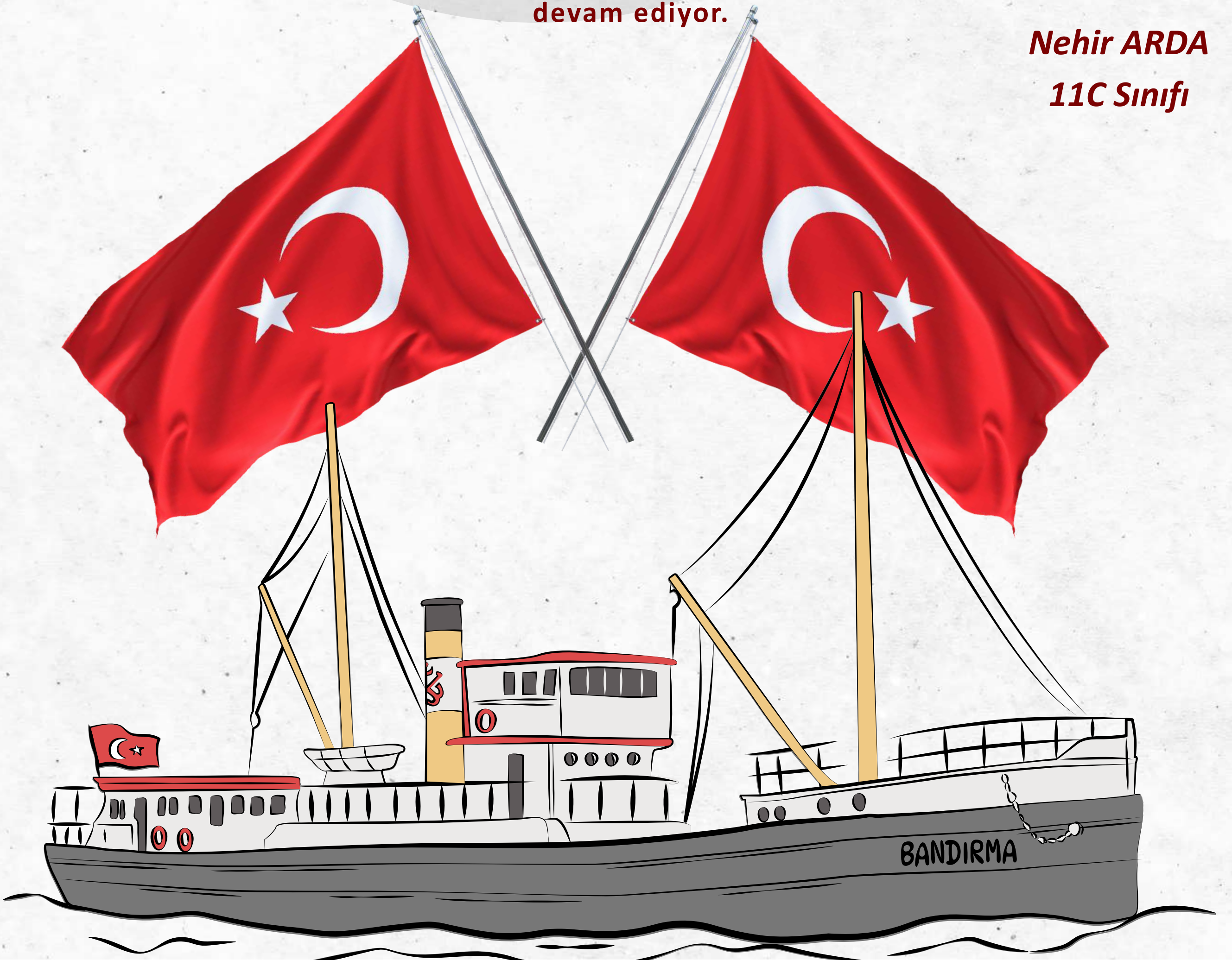
19 Mayıs, sadece kurtuluş mücadelesinin başlangıcı değil; aynı zamanda bir direniş manifestosu, gençliğin yeminidir. Atatürk'ün bu kutlu günü gençliğe armağan etmesi ise amaçsız değildir. O biliyordu ki bir ulusun geleceği, gençliğin elindedir. O eller bir defa özgürlüğe uzanırsa bir daha zincir, esaret kabul etmez.

Atatürk, bu milletin geleceğini gençlerin omuzlarına teslim etti. O; gençliği fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür bireyler olarak tanımladı. Çünkü gençlik; sorgulayan, yenilik peşinde koşan, ilerlemeyi hedefleyen, kendi tarihine sahip çıkan ama bir o kadar da geleceğe gözünü diken bir bilinçtir ve öyle kalacaktır. Gençlik, bir milletin sadece bugünü değil, yarınıdır. Bu yüzden 19 Mayıs, sadece kutlanacak bir bayram değil, gençliğe duyulan sonsuz güvenin simgesidir.

O gün Samsun'da doğan güneş, sadece o topraklara değil; bugün hayal kuran milyonlarca gencin fikrine doğmuştur. Biz, o ışığı geleceğe taşımaya yemin eden nesiliz. Bu yemin, kuru bir vaat değil; bir milletin onurunu omuzlarında taşımanın bilinciyle edilmiş bir yemindir. 19 Mayıs günü yankılanacak her marşta , atılacak her adımda , yapılacak her tezahüratta; bir kahramanın sesi, bir şehidin nefesi, bir annenin duası gizlidir.

Sevgili Atam! Senin emanetine sahip çıkmak sadece bir görev değil, bir şereftir. Senin yaktığın meşale, gözlerimizdeki ışık, kalbimizdeki cesaret, fikirlerimizdeki özgürlük olarak yaşamaya devam ediyor.

Nehir ARDA
11C Sınıfı

KALBİN İKİ YARISI

Hayat, sana ilk nefesi sunarken bir çift yürekle tanıştırır seni; biri şefkatiyle sarar, diğeri güveniyle güç verir. Bu kişiler yuvayı yuva yapanlardır, anneler ve babalar. Bir çocuğun dünyasının ilk kahramanlarıdır onlar. Herkesin tanıdığı ilk öğretmendir anne ve babalar.

Sadece doğuran kişi değildir anne. Hayata ilk gözlerini açtığında hissettiğin sıcaklıktır anne, insanı ilk kez bağrına basan kişidir anne. Merhametiyle içini ısıtan, sevgisiyle yaralarını saran bir melektir o. Sessiz gecelerde baş ucunda sabahlar, her türlü derde درمان olur. Yavrusu için aşamadığı engel bulunmaz. Her zaman seni koruyan bir bekçidir o. Yüreği hep şefkatle doludur annenin. “Acıktım” demeden yemeği hazır eder, “üşüdüm” demeden üzerine örtüsünü çeker. Sevgisi sözle değil, ancak kalple anlaşılan kişidir anne. Ne zaman düşsen, ilk uzanan el olur; ne zaman ağlasan, ilk teselli eden ses yine onundur. En karanlık anlarındaki ışık saçan güneştir anne. Onun sevgisi, zamanla büyüyen değil, doğduğun anda içine işleyen ve ömür boyu eksilmeyen bir varlıktır.

Baba ise sessizce sevmenin, güçlü durarak korumanın adıdır. Gölgesiyle serinletir, bir bakışıyla cesaret verir, varlığıyla yıkılmaz bir dağ gibi durur baba. Sevgisini sözle değil, emekle gösteren kişidir o. Kimi zaman bir öğütte yön gösterir, kimi zaman sessizliğiyle anlayışı öğretir. Ellerini nasır tutan bir emekle, gözlerini umutla büyüten bir fedakârlıkla sever seni. Evladının gülüşüyle bütün zorlukları unutan kişidir baba. Ellerinde hayatın yükünü taşıyan bir emek, gözlerinde ise çocuğunun geleceğine dair umut vardır. Yokluğunda bile yol gösterebilen bir pusuladır, sessizce rehberlik eden gölgedir o. Baba sevgisi, sözlerin ötesinde, emekle örülmüş kutsal bir bağıdır, seni görünmez bir zırh gibi sarar. Arkadaki dağ gibi duran sessiz kahraman, hayatının en büyük güvenidir baba.

İnsanı tamamlayan iki parçadır anne ve baba.
Anne kalbin sesi, baba aklın rehberidir. Onlar
birlikte sevgiyi, sevmeyi, sabrı, affetmeyi
öğretir. Zaman geçer, insan büyür ama kalbinin
en derin köşesinden hep o iki ses gelir: biri
“anne” der sessizce, diğeri “baba”...

Eylem ÇELİKEL
9C Sınıfı

ANNELER GÜNÜ VE BABALAR GÜNÜ
KUTLU OLSUN.

TÜRK DESTANLARINDAKİ KAHRAMANLARIN TİP TAHLİLİ ÜZERİNE İNCELEME

Giriş:

Destanlar, tarih boyunca Türk milletinin kültürünü ve yaşayışını sonraki nesillere aktaran önemli kaynaklar olmuşlardır. Milletlerin hayatında derin izler bırakan olaylar neticesinde oluşan ve halkın içerisinde sözlü gelenekte dilden dile yayılan destanlar, Türk milletinin geçmişi ile bugünü arasında köprü kurmaya yarayan önemli eserlerdir.

M. Fuat Köprülü de milli bir destanın doğması için öncelikle kavimlerin büyük sarsıntılar, büyük hadiseler yaşaması gerektiğini dile getirir ve o kavimdeki halk şairlerinin yaşananları bir kahraman etrafında şekillendirerek ortaya koymasıyla destanların oluştuğunu belirtir (2007:67). Anlatılan kahramanların da belli özellikleri temsil ettikleri görülmektedir. İslamiyet öncesi ve sonrası Türk destanlarına bakıldığında destan kahramanlarının toplumun idealini temsil ettiği söylenebilir.

Ülkü Kara DÜZGÜN, “Türk Destanlarında Merkezi Kahraman Tipinin Tipolojisi” adlı makalesinde Türk destanlarında merkezî kahraman tipinin özelliklerini şu şekilde sıralar:

1. Kahramanın doğumu önceden müjdelendir.
2. Kahraman olağanüstü şartlarda doğar.
3. Kahraman, Tanrı katından gönderilmiştir ve genellikle soylu bir aileye mensuptur.
4. Kahraman genellikle tek çocuktur.
5. Kahramanın çocukluğu olağan dışıdır ve kısa sürede büyür.
6. Kahraman çocukluk döneminden çıktığını bir kahramanlık göstererek ispat eder.
7. Kahraman, kahramanlığını ispat ettikten sonra ad alır (2012: 11).

Yukarıdaki bilgilerden hareketle İslamiyet öncesi ve sonrası destanlarımıza bakılacak olursa alp tipi, gazi tipi, bilge tipi ve kadın tipi ön plana çıktığı görülmektedir.

1. Alp Tipi Kahraman Alp tipi, Türk destanlarındaki en yaygın tiptir. Bu tip, genellikle cesur, kahraman, savaşçı ve adaletli karakterleri ifade eder. Alp kahramanları, halkı için savaşan, güçlü, dayanıklı ve fedakâr kişilerdir. Alp tipi kahramanlar, zorlu şartlar altında dahi korkusuzca savaşan, düşmanla cesurca mücadele eden figürlerdir.

İslamiyet öncesi destanlar arasında önemli bir yere sahip olan Oğuz Kağan, DÜZGÜN’ün belirttiği gibi belirli olağanüstülüklerle dünyaya gelir ve doğduğunda konuşabilen, olağanüstü güçlere sahip bir bebek olarak tasvir edilir. Sonralarda ise kahramanlık göstererek Gök Tanrı tarafından kutsanmış bir lider olarak Türk milletine rehberlik eder. Oğuz Kağan’ın ana sütünü bir kere emip kırk günde yürümesi ve Oğuz Kağan’ın babasının, çocuğunun kudretine göre ad verilmesi için düzenlediği şölende çocuğun, birdenbire “Benim adım Oğuz’dur” demesi alp tipine örnektir.(DEMİR,2019: 60).

Rıfat ARAZ, Oğuz Kağan için şunları ifade eder: “Tarih içindeki hayatı ile destanlara bürünmüş “alp” tipinden birisidir. Sürekli hareket halinde ve arayışlar içerisinde bulunan bir millete liderlik yapan Oğuz, ömrü boyunca at sırtından inmemiş, inandığı yüce değerler uğruna dünyayı hakimiyeti altına alma iştiafında olan bir idealist, bu yolda yetişmiş büyük bir cihangirdir. “Alp” tipinin bütün hususiyetlerini bünyesinde bulunduran Oğuz Kağan, zaferle dönülen bir seferin sonunda verdiği ziyafette:

“Demir kargı olsun orman

Av yerine yürüsün kulan

Daha deniz daha müren

Güneş bayrak gök kurukan” gibi insanın; cihangirlik, kahramanlık duygularını kabartan, kişiye umut ve güven telkin eden hitabında oğullarına, beylerine ve millete; daha nice denizlerin aşılmasını, daha nice ırmakların geçilmesini yer ve mekân adı belirtmeksizin, zaman tayin etmeden hedef göstermesi, onun, cihâna hükmetme idealinin açık bir göstergesidir. Gök kubbeyi ülkenin çadırı, güneşi bu ülkenin bayrağı olarak tahâyüül eden Oğuz, muhteşem bir “alp” tipi, gerçek anlamda bir cihân hakimidir” (2006:32). Bazı destanlarımız da vardır ki tipik bir “alp” figürü doğrudan bir karakterle temsil edilmeyebilir. Ergenekon Destanı buna örnek gösterilebilir. Destanda bireysel bir kahramanlık yerine, destanda anlatılan karakterler tarafından toplu bir kahramanlık sergilendiği görülmektedir.

2. Gazi Tipi Kahraman Gazi tipinin Türk destanlarında özellikle İslamiyet’in kabulünden sonra önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bu kahramanlar sadece düşmanlarla savaşmakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal düzenin sağlanması, adaletin gerçekleştirilmesi ve inanç uğruna savaşılması gibi amaçlar için mücadele ederler.

“Türklerin İslamiyet’i kabulü ile beraber bilek gücü yerini iman gücüne bırakır. İslam olan Türklerle beraber alp tipi, alperen tipine dönüşür. Eski destanlarda Tanrı’dan ‘kut’ alan alp, İslamî dönemde Allah’ın yardımı ile bir velî olarak misyonunu sürdürür”(UÇAK, 2013:142). Bu bağlamda, Battal Gazi Destanı’na bakılacak olursa İslam fetihleri sırasında savaştan bir kahramanın destanıdır. Battal Gazi’nin dini mücadelesi, cesareti, adil yönetimi ve güçlü savaşçı kimliği ön plana çıkar. Düşmanlarla olan mücadeleleri sırasında gösterdiği üstün savaşçı yetenekler, onun gazi tipi kahramanlığını pekiştirir.

3. Bilge Tipi Kahraman Bilge tipi kahramanlar, daha çok bilgi, hikmet ve strateji ile öne çıkan figürlerdir. Bu kahramanlar, sadece fiziksel güçleriyle değil, aynı zamanda derin düşünceleri, liderlik becerileri ve halklarını yönlendirme yetenekleriyle de tanınırlar. “Oğuz Kağan destanındaki Tüsimel unvanlı Uluğ Türk, bilge tipinin destanlardaki ilk şahsiyetidir” (ÖZTÜRK, 2011: 67). Uluğ Türk, rüyalar yoluyla geleceği görebilen, olayları doğru yorumlayabilen bir bilge kişidir. Destanda geçen ünlü "altın yay ve üç gümüş ok" rüyası, onun öngörüsünün bir göstergesidir.

Söz dışında kalmasın, bilsin herkes bu işi,

Oğuz Han’ın yanında, vardı bir koca kişi.

Sakalı ak, saçları boz, çok uzun tecrübeli,

Âsil bir insan idi, akıllı düşünceli.

ÜnvanıTüsimel’di, yani Kağan veziri,

Uluğ Türük’dü adı, Oğuz’un seçme eri (Ögel 2003: 126).

Ergenekon Destanı’nda belirgin bir "bilge tip" karakteri doğrudan karşımıza çıkmaz. Destanın merkezinde Türklerin zorlu bir durumdan kurtulma mücadelesi işlenir. Ancak Türklerin Ergenekon’a sığınması ve demir dağı eritme fikrini veren demirci gibi yaşlı ve deneyimli kişilerin olduğu ima edilir(DEMİR, 2021:157).

4. Kadın Tipi Kahraman Türk destanlarında kadın figürleri genellikle destekleyici rollerde yer alsa da bazı destanlarda kadınlar, kahramanlık ve liderlik özellikleriyle kendilerini gösterirler. Kadın tipi kahramanlar, genellikle güçlü, akıllı ve cesur karakterlerdir. Türk destanlarında kadınlar, toplumsal düzenin korunmasında ve savaşlarda önemli bir rol oynarlar.

Kahramanın evlendiği kadın sıradan bir kadın değildir. Onlar, kendi cinsleri arasında müstesna tiplerdir. Tıpkı kahraman gibi onlar da seçilmiştir. Güzellikleri, zekâları, sağduyuları standartların üstündedir. Eşleri kahramanlara çeşitli yollarla yardım ederler. Kahramanı çıkacağı macerada yaşayacağı tehlikelere karşı önceden uyarmak, bunların başında gelir. Herhangi bir hastalık ya da yaralanma durumunda kahramana sadece eşinin yaptığı ilaç deva olur. Ayrıca, kahraman tehlikede ya da tutsak olduğunda, ondan haber alınamadığında; durumu eşine âyan olur (DÜZGÜN, 2012: 38).

Oğuz Kağan’ın ilk eşi ışıktan, ikinci eşi ağaçtan doğmuş kutsal kadınlardır. (DEMİR, 2019: 61-69). Türklerdeki kadın anlayışının İslamiyet’ten sonraki Türk destanlarında da devam ettiği görülmektedir.

Battal Gazi Destanında, kadın tiplerine bakıldığında Battal’ın eşi Zeynep ve gördüğü rüya sonucu İslamiyet’i kabul edip Battal Gazi ile evlenen Mah Piyruz örnek olarak gösterilebilir. Bu güçlü ve cesur kadınlar Kayser’in askerlerine karşı kahramanca savaşır, tutsak olur ve kulede tutsak iken kurtulurlar.

Sonuç:

Destanlar, Türk edebiyatında ve Türk kültüründe önemli bir yere sahiptir. Öncelikle dil ve edebiyat açısından değerlendirecek olursak destanlarda kullanılan dil ve anlatım biçimleri, Türk halkının sözlü geleneğinde şekillenerek edebi birikimini oluşturmuş ve dilin zenginleşmesine katkıda bulunmuştur. Destanların Türk kültürüne katkıları incelendiğinde ise millet bilincinin sağlanmasında ve bağımsızlık duygusunun sonraki nesillere aktarılmasında destanların rolünün büyük olduğu görülmektedir. Destanlardaki kahramanlar, yalnızca kahramanlıklar sergileyen kişiler değil; aynı zamanda Türk kültürünün temel değerlerinin, ahlaki ve toplumsal yapısının şekillenmesinde büyük rol oynamış kişilerdir. Destanlardaki belirli özellikleri ile ön plana çıkan tipler, Türk halkının kültürel değerlerini şekillendirmiş, tarihsel ve toplumsal yapısını oluşturmuş önemli kişilerdir. Bu karakterlerle kahramanlık, adalet, cesaret, dostluk gibi temalar destanların gelişiminde önemli bir yer tutar. Destanlardaki bu özellikleri temsil eden tipler, halkın tarihsel ve kültürel hafızasını korumasına ve toplumsal bağlarını güçlendirmesine yardımcı olmuştur. Bu bağlamda Türk destanları yalnızca edebi bir eser değil, aynı zamanda bir milletin kültürel kimliğinin taşıyıcılarıdır.

TEKİRDAĞ İSMİNİN ANTİK ÇAĞ'DAN GÜNÜMÜZE ETİMOLOJİK DEĞİŞİMİ

CUMHURİYET

TEKİRDAĞ

(1927-
GÜNÜMÜZ)

Cumhuriyetten sonra 1927 yılında Tekirdağ ismini almıştır. (Tekfur-Tekir dönüşümü)

OSMANLI

RODOSÇUK

(M S1358-Osmanlıların
fethiyle)

TEKFURDAĞI

(VALİ DAĞI) (MS
1732-1927)

Osmanlılar da şehri ilk aldıklarında yine bu isimden türetilmiş "Rodosçuk" ismini kullanır.

Evliya Çelebi'nin belirttiğine göre eski Bizans tekfurlarının (vali) bağları bulunan dağa Osmanlı döneminde Tekfurdağı denmeye başlanmıştır.

ROMA/BİZANS

RHAEDESTUS

(MÖ 343-MS 843)
RODOSTO
(Ραιδεστός)
(MS 843-1358)

Rhaedestus ismi, özellikle Roma ve Bizans dönemlerinde kullanılmıştır. Roma İmparatorluğu'nun egemenliği altında olan şehirlerden biri olarak, MÖ 1. yüzyıldan itibaren bu isimle anılmıştır. Bizans döneminde de Rhaedestus adı korunmuş ve kullanılmıştır.

Rodosto, Tekirdağ şehrinin Osmanlı ve erken Cumhuriyet dönemlerinde kullanılan adıdır. Bu

ANTİK

BİSANTHE

(Βισάνθη)
(MÖ 5-6. YY.)

(KUTSAL ÇİÇEK/GEÇİT)

Herodot'a göre yerleşme, Sisam'dan gelen göçmenlerce kurulmuştur. Bugün için bu kolonileşmenin tarihinin MÖ 600'lü yıllarda olduğu bilinmektedir. Daha sonra MÖ 400'lü yıllarda bir Trak kabile konfederasyonunun oluşturduğu Odrys Krallığı'nın parçası olmuştur. Ksenofon'a göre (Anabasis) bu tarihlerde bir Odrys vardır. _____

ÇORLU İSMİNİN ANTİK ÇAĞ'DAN GÜNÜMÜZE ETİMOLOJİK DEĞİŞİMİ

CUMHURİYET

ÇORLU

(GÜNÜMÜZ)

Osmanlı döneminde isimde bir değişiklik gözlenmez.

Bugün halen Çorlu ismi kullanılmaktadır.

OSMANLI

ÇORLU (14. YÜZYIL)

Osmanlıların 1357 yılında bölgeyi fethetmesiyle, Bizans dönemindeki "Tzirallum" adı Türkçe fonetiğe uygun şekilde evrilmiştir. Osmanlı kayıtlarında: 15. yüzyıldan itibaren Çorlu olarak geçer. Bu değişimin nedeni muhtemelen yerli halk arasında adı sadeleştirme eğilimi ve Türkçeye uyum sağlama ihtiyacıdır.

ROMA/BİZANS

TZİRALLUM YA DA TZURULUM

Roma İmparatorluğu döneminde Çorlu, Trakya eyaletinin önemli bir yerleşim merkezi haline geldi. Roma kaynaklarında Çorlu'nun adı genellikle Tzirallum ya da Tzurulum olarak kaydedilmiştir. Bu isim, Antik Çağ'daki Tzouroulon'un Latinize edilmiş bir biçimidir.

Bizans İmparatorluğu döneminde Çorlu'nun adı Tzouroulos ya da Tzurulum olarak kullanılmaya devam etti.

ANTİK

TZİRALLON/TZOUROU ON

(Τζύραλλον)

(Trakça kökenli bir kelime olan)

Çorlu'nun bulunduğu bölge, Trakya'da yer aldığı için Antik Çağ'da Trak kabilelerinin etkisi altındaydı. Çorlu'nun bilinen en eski adı Tzouroulon ya da Tzirallum olarak geçer. Bu isim, muhtemelen Trak kökenli bir kelimeye dayanır, ancak kesin bir etimolojik köken belirsizdir. Bu ismin *Trakya yerli dillerinden* türetilmiş olabileceği düşünülür.

MÜMİNİN MİRACI NAMAZ

Öyle bir gece ki...Siyahıtan daha koyu, dertlerimden daha karanlık.... Nefesim kesilircesine büyüyor kalbim, ruhum sığmıyor dünyaya. O kadar büyük, öylesine kocaman... Yatağım, uyusuk kan kırmızısı balçıktan oluşan bir uykunun içine gitgide daha da çekiyor beni yalancı rüyalarla. Battıkça batıyorum uyku balçığına, zincirlerim üst üste çevreliyor ruhumu. Öyle büyük bir yoğunluk hissediyorum ki denizler, okyanuslar üzerime geliyor sanki. Dünyadaki tüm canlılar birlik olmuş üstüme ağır ve ıslak bir toprak atıyorlar sanki. Tüm bunların içinde boğuluyor gibiyim. Ne uyuyorum ne uyanığım, Araf'tayım.

Bu yoğunluk içinde uzaktan, çok uzaklardan gelen bir ışık huzmesine doğru bir an gözlerimi açmayı denedim, olmadı. Sanki kapakları demirden birer kepenk olmuş, üstüne çökmüş gözlerimin. Ama zihnim göz kepenklerime rağmen uyanmaya direniyor. Bu direniş birkaç dakika içinde galibiyete dönüşüyor, zar zor da olsa aralanıyor. Oda'nın içi koyu karanlıktan aydınlanmaya yüz tutmuş artık. O an imsak vaktinin gelmiş olduğunu idrak edip yatağımdan kalkmak için hareket ettim. Hareket ettikçe yatak, beni daha çok içine çekmek istedi. Mahmurluğumla toplayabildiğim kadar gücümü toplayıp kendimi yatağın dışına attım. Yerle buluşmak üzereyken son anda ayaklarımla dengeyi sağladım ve yüzümü yıkamak için adımlarımı toparladım. Buz gibi soğuk suyu yüzüme çarptıkça ruhum da bedenim gibi açılın istiyordum. Yanağımdan akan o buz parçasını hissederken dişlerim titredi fakat sersemliğim hiç orali olmadı. Gitmeye niyeti yok gibi görünüyordu.

Bir kez daha soğuk su vurdum yüzüme. Kocaman olmuş kalbim, inatçı sersemliğim, ruhumun her zerresine kadar ulaşmış o yoğunlukla besmele çektim ve başladım abdest almaya. Ellerim, ağzım, burnum, yüzüm, kollarım, başım, boynum, ayaklarım derken açılın istediğim ruhum ve bedenim ferahladı, hafifledi; sanki tüm dünyanın nefesini içine çekip yeniden doğdum. Sersemliğim geçer gibi oldu ama hâlâ içimdeki yoğunluğu her bir zerreme kadar hissedebiliyordum. O kadar büyüktü ki kalbim sanki dünyaya fazla geliyor, dünyadan taşacak gibi hissediyordum.

Seccadenin başına geçtim. Ayakta durup tüm benliğimle niyet ettim. Ellerim havada Rabbime teslim bir şekilde tekbir aldım ve namaza durdum. Kıyamdayım, Fatıha'yı okudum, bir sure okudum. Tekbir getirdim, rükûya gittim, doğruldum, bir tekbir daha ve secdeye vardım. Alnımı yere koydum. Rabbinin huzurunda secdeye kapandım ve işte o an kalbimde tüy gibi hafif ama çok etkili bir dokunuş hissettim. İçimin karanlığında tarifsiz güzellikteki bir aydınlık belirdi. O aydınlığın ta ortasında oturdum; tekbir, tekrar secde ve yine o güzel dokunuş okşadı kalbimi.

Birinci rekât bitti, iki üç derken dört rekâtı tamamladım ve ellerimi Allah'a açtım. Başladım dua etmeye. Dua ettikçe açıldım, saklanmış dert ve sıkıntılarımla teker teker çıktılar gönlümün derinliklerinden, aklım döktü içindekilerini, zerrelerimdeki yoğunluk aktı gözlerimden tane tane damlalar eşliğinde. Uyku balçığıyla dolu yatağında nefesimi kesercesine büyüyen kalbimin şu kocaman dünyada ancak bir kum tanecığı kadar olduğunu gördüm. Rabbimin yüceliğinin, büyüklüğünün ve gücünün bir kez daha farkına vardım. Derin bir tevekkül ve huşû kapladı gönlümü. Asli huzurla doldu içim. Yavaş yavaş küçüldü kalbim, kibir dünyasından bedenime geri döndü. Ruhum yoğunluklarından arındı, zincirlerinden kurtularak yükseldi göklere.

Adeta miraçtayım. Müminin miracı da namaz değil mi zaten? Elbette ki öyle. Çünkü namaz, bir ömür boyunca beklenen vuslatın alfabesidir; harf harf okunan Kur'an'la dile gelen ve kişinin adresine yazılmış ilahi bir aşk mektubudur. Dudaklarda fısıldanan her Fâtîha, ellerden yükselen her dua, bir yakarıştır; her tekbir, bir hatırlatıştır faniliğini unutan nefse... Secdede zamanın durduğu, mekânın yok olduğu bir anda müminin kalbi ilahi aşkın etrafında sessiz ama gönülden bir tavafa durur.

Namaz; kalbin pusulası, ruhun gıdası, sönmeyen ateşlerin ferahlatıcısı, gece karanlığında ruhun ve kalbin görmesini sağlayan mum ışığı, zamanı verene en içten ve derin şükrün ifadesi, hayatın dert tasasından yorulduğumuzda dinlenmek ve arınmak için kaçıttığımız çiçekli bir liman, bizi yaratan ve yaşatanın önünde huşu ile eğilerek O'nu her zerremizle hatırlayıp andığımız bir an, alın yere değerken ruhun göğe çıkışı, yakıcı çöl sıcağında alev alev kumların üzerinde susuz kalmış yürürken karşımıza çıkan bir vaha, arşa kadar çıkan ve ruhu gerçek huzura götüren yolun yeryüzündeki kapısı, kendinden geçip kendine gelme ve kendini kaybedip kendini bulma yolculuğunun adı...

Ey yolcu, ey fani! Unutma ki namaz, yalnızca bir farz değil, ruhun sonsuzluğa duyduğu özlemin cevabıdır. Ezelden ebede süregiden bir hasretin bu dünyadaki yankısıdır. O yüzden kalbin kıblesi elbette ki Hakk'tır. Ne zaman yönünü kaybetersen kalbine gizlenmiş ve göğe değil, Hakk'a doğru yükselen bu kibleyi bul ve hep hatırla: "Namaz, müminin miracıdır."

Bilge GÜNDOĞDU
9C Sınıfı

BİR AYET BİR HADİS

“...ve yürüyüşünde mutedil ol ve sesini alçalt! Muhakkak ki seslerin en çirkini, elbette merkebin sesidir.” (Lokman suresi, 19. Ayet)

Kurân'da Hz. Lokman'ın kimliği hakkında bilgi verilmemekte, sadece “hikmet verilmiş” bir zat olarak tanıtılmaktadır. Dinimize göre kendisine hikmet verilenler resuller ve nebilerdir. Ancak halk arasında Hz. Lokman daha çok bir hekim olarak ön plana çıkarılmış ve böyle bilinmiştir. Kimliği konusunda net bir bilgi olmasa dahi Hz. Lokman'ın bir baba olarak oğluna verdiği öğütleri Kur'an'a konu olmuş ve asırlardır her baba ve evlada düstur olmuştur.

Bu öğütlerden biri de Kur'an'ı Kerimde Lokman suresinin 19. Ayetinde geçmektedir. Hz. Lokman oğluna yürüyüşünde mutedil ol demekte, yani ne koştururcasına yürü ne hastalıklı gibi iki büklüm...Orta bir yürüyüşle yürü demektedir. Çünkü insan hızlandıkça alemi seyreyleyemez, seyreylemeyen düşünüp idrak edemez. Nereden gelip nereye gittiğini bilmek için evreni izlemek, yaratılanların sebebi üzerine düşünmek gerekir.

Ayette yürüyüşünde mutedil ol ifadesi “ve'ksid” kelimesiyle ifade edilmiştir. Bu kelime aynı zamanda kasıt, amaç anlamında da kullanılmaktadır. O halde ayet şöyle de anlaşılabilir. Bir amaç ile yürü, yeryüzünde bir gayeyle dolaş ve sesini alçalt. Sesin değil sözün ve amacın konuşsun. Çünkü Mümine aylak aylak gezinip vakit öldürmek yaraşmaz.

Müslümanın yürüyüşü bile bir amaç ve vakar içerir.

Hz. Lokman evladına bir baba olarak insanlarla iletişiminin nasıl olması gerektiğini de öğütlemektedir. “Sesini alçalt! muhakkak ki seslerin en çirkini, merkebin sesidir.” Biz insanlar olarak konuşarak anlaşabilen canlılarız. Karşıdakini anlamak ve kendimizi anlatabilmek için konuşmamız gerekir. Ancak bağırmadan, muhatabımızı kendimizden uzaklaştırmadan konuşmalıyız. Sesimizi değil sözümüzü yükseltmeliyiz. Ancak o vakit candan bir ilişki kurabiliriz. Mevlânâ'nın dediği gibi: “Zerzevatçı bağırır, sarraf bağırılmaz. Eskici bağırır, antikacı bağırılmaz. Söyleyecek sözü, fikri değerli olan bağırılmaz. Bağırın düşünemez, düşünmeyen sadece kavgader”

Hz. Lokman, babanın başta oğluna olmak üzere tüm müminlere nasihatlerini Kurân-ı Kerim bizlere aktararak ölümsüzleştirmiştir. Zira Allah Resulü'nün de buyurduğu gibi “Din nasihattir.” Nasihat, hayatı sadeleştirip arı duru hâle getirmekken, şirk fazlalıkları yüklenmektir. O halde biz müslümanlar olarak hayatımızı bu nasihatler çerçevesinde arı bir şekilde , bir amaçla yaşamalıyız.

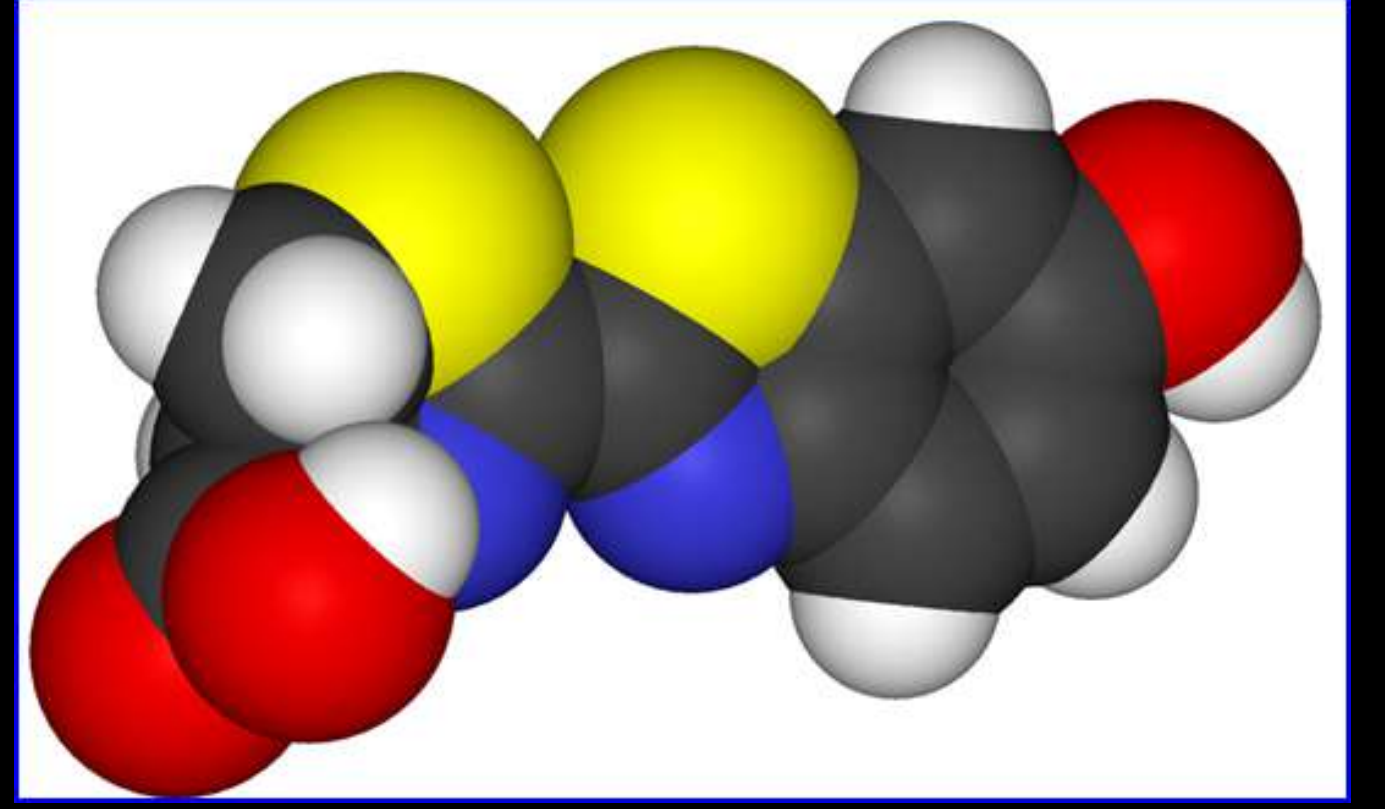
Ceylan ALTUNTAŞ

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

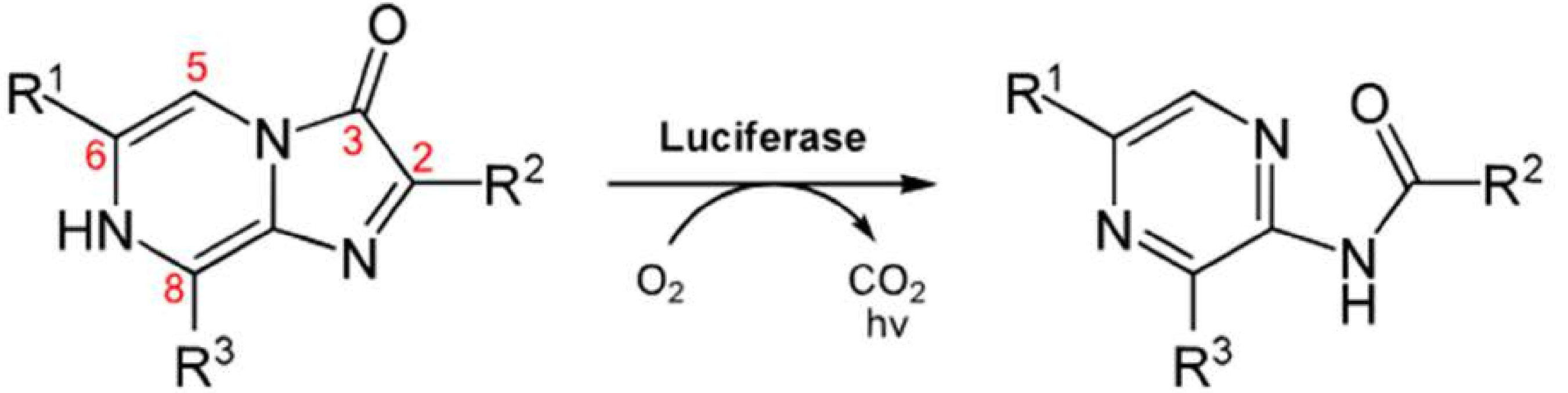
BİYOLÜMİNESANS NEDİR?

NASIL GERÇEKLEŞİR?

Bazı kimyasal tepkimelerin sonucu ışık yayılır. Örneğin gündelik hayatta ateşten yayılan alev, yanma tepkimesi sonucu oluşan bir ışık yayılımıdır. Kimyada bu olaya “kimyasal ışıldama” ya da “kemilüminesans” denir. Bir canlı tarafından gerçekleştirilen kimyasal tepkime sonucu ışık yayılmasına ise “biyolüminesans” denir. Yani biyolüminesans da bir çeşit kimyasal ışıldamadır.

LUSİFERİN MOLEKÜLÜ

Okyanusta yaşayan bazı balık, ahtapot, karides, denizanası, deniz yıldızı, alg, köpek balığı türleri gibi birçok canlı biyolüminesans özelliğe sahiptir. Tatlı sularda yaşayan çok az sayıda canlı ışık yayabilir. Ateş böceği ve mantar ise biyolüminesans yapabilen kara canlılarındandır.

Biyolüminesans çoğunlukla canlılardaki lüsiferin (ışık yayılımına neden olan maddelerin genel adıdır) ile oksijenin lüsiferaz enzimi sayesinde tepkimeye girmesi sonucu oluşur. Oksijenle lüsiferinin tepkimeye girmesi sırasında kimyasal enerji ışık enerjisine dönüşür.

Biyolüminesansın gerçekleşmesi için gerekli olan lüsiferini bazı canlılar kendileri üretir. Bazı canlılar da besin yoluyla ya da diğer canlılarla ortak yaşam sonucu elde eder. Örneğin deniz asteğmeni balığı (Porichthys notatus) lüsiferin ve lüsiferaz maddelerini besin olarak tükettikleri, bir çeşit kabuklu deniz karidesi olan ostrakodlardan (lüsiferin ve üretirler) elde eder. Böylece ışık yayabilirler.

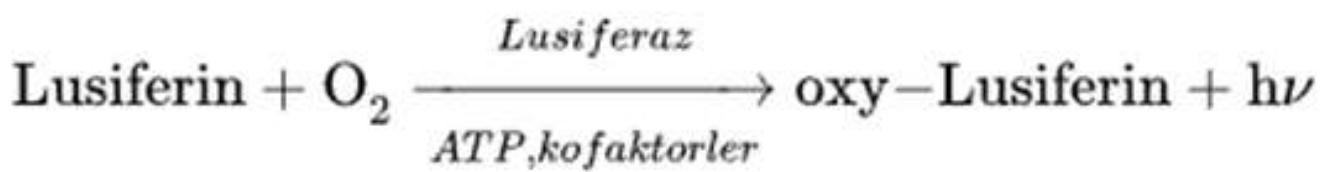
Biyolüminesansta yayılan ışığın rengi ortam koşullarına ve biyolüminesansı yapan organizmadaki lüsiferinin türüne bağlı olarak değişebilir. Örneğin birçok deniz canlısının biyolüminans sonucu yaydığı ışık mavi ve yeşil renkte görülür. Çünkü ışık suyun içinde ilerlerken bazı dalga boylarındaki ışınlar soğurulur ve saçılır. Işık tayfının görünür bölgesindeki daha uzun dalga boyundaki ışınlar (örneğin kırmızı, sarı, turuncu renkteki ışınlar) suyun içinde daha kısa mesafe ilerleyebilir. Kısa dalga boylarındaki ışınlar (örneğin mavi ve yeşil renkteki ışınlar) ise suyun içinde daha uzun mesafeler katedebilir. Bu nedenle biyolüminesans yapan birçok deniz canlısından yayılan ışığı mavi ve yeşil renklerde görürüz.

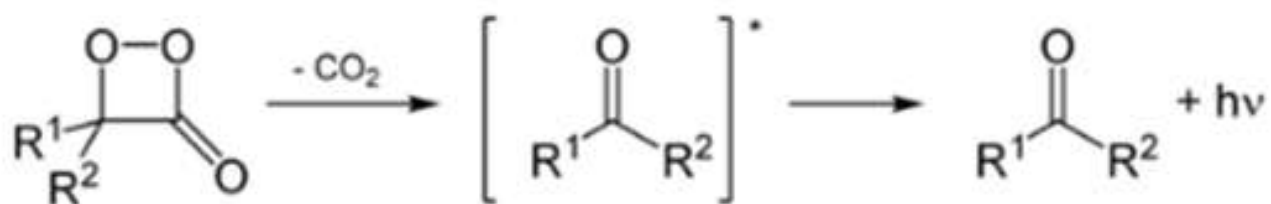
Ateş böceği (Lampyris noctiluca)

Photinus pyralis

Yüksek enerjili ara ürün genellikle dörtlü bir halka olan dioxetane (α -peroxylactone) yapısından **dekarboksilasyon** ile CO_2 molekülünün uzaklaştırılması sonucu oluşur. Lüsiferin yapıları değişiklik göstermekle birlikte genellikle dioksietan yapısını içerir.

İlker SOYLU
Kimya Öğretmeni

Ekolojik Denge ve Besin Zinciri

Ekolojik denge, besin zincirlerinin işleyişi üzerinde doğrudan etkilidir. Bir ekosistemdeki herhangi bir türün popülasyonundaki değişiklikler, besin zincirlerinin yapısını etkiler ve dolayısıyla ekolojik dengeyi etkiler. Örneğin, bir yırtıcı türün popülasyonundaki aşırı artış, av türlerinin popülasyonunu azaltabilir ve bunun sonucunda besin zincirinin dengesini bozabilir.

Aynı şekilde, besin zinciri de ekolojik dengeyi korumada önemli bir rol oynar. Her bir tür, besin zinciri içindeki konumuyla diğer türlerle ilişkili bir dengenin parçasıdır. Eğer bir türün popülasyonu aşırı artarsa veya azalır, bu diğer türlerle etkileşimleri ve dolayısıyla ekosistemin dengeyi bozabilir.

Bu nedenle, ekolojik denge ve besin zinciri birbirleriyle sıkı bir şekilde ilişkilidir ve ekosistemin sağlıklı işleyişi için bir arada çalışırlar.

Besin Zinciri

Besin zinciri, bir ekosistemdeki organizmalar arasındaki besin ve enerji transferini gösteren bir modeldir. Bu model, bir organizmadan diğerine besin ve enerji akışını tek bir doğrusal yönde gösterir. Besin zinciri, bir ekosistemdeki tüm organizmaların birbirine olan bağıllığını ve besin ağının nasıl işlediğini anlamamıza yardımcı olur.

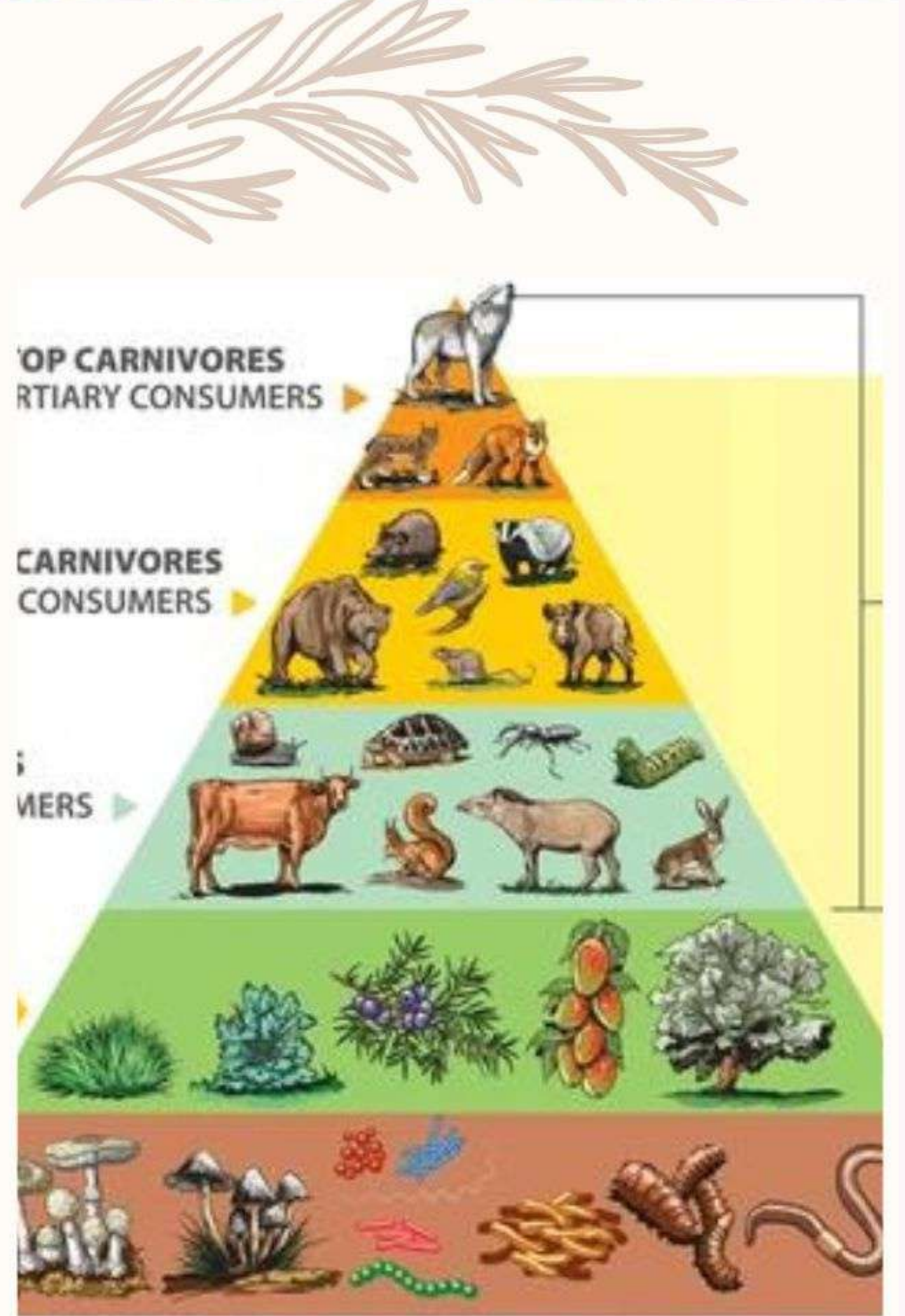
Bir besin zinciri genellikle şu bileşenleri içerir:

Üreticiler (Bitkiler): Bir besin zincirinin en altında, güneş ışığını kullanarak fotosentez yaparak organik maddeyi üreten bitkiler bulunur. Bu bitkiler, diğer organizmalar için besin kaynağıdır.

Birinci Derece Tüketiciler (Otoburlar): Besin zincirinde ikinci basamakta yer alan organizmalardır. Bunlar, üreticileri (bitkileri) tüketirler ve onları enerji ve besin kaynağı olarak kullanırlar. Otoburlar, çoğunlukla otçul hayvanlar olarak adlandırılır.

İkinci Derece Tüketiciler (Etoburlar): Besin zincirinin üçüncü basamağında yer alırlar. Otoburları (birinci derece tüketicileri) tüketirler ve onları enerji ve besin kaynağı olarak kullanırlar. Bu genellikle et yiyen hayvanları içerir.

Üçüncü Derece Tüketiciler (İkinci Derece Etoburlar): Besin zincirinin dördüncü basamağında bulunurlar ve genellikle etoburları tüketirler. Bu şekilde, üçüncü derece tüketiciler, üçüncü derece etoburların enerji ve besin kaynağıdır.

BESİN ZİNCİRİ

Besin Zinciri Nedir

Doğadaki bazı canlılar diğer canlıları besin olarak kullanır. Aynı zamanda o canlılar da başka canlılar tarafından besin olarak değerlendirilir. Canlıların birbirlerini tüketmeleri üzerinden oluşmuş olan zincir ise besin zinciri olarak bilinmektedir.

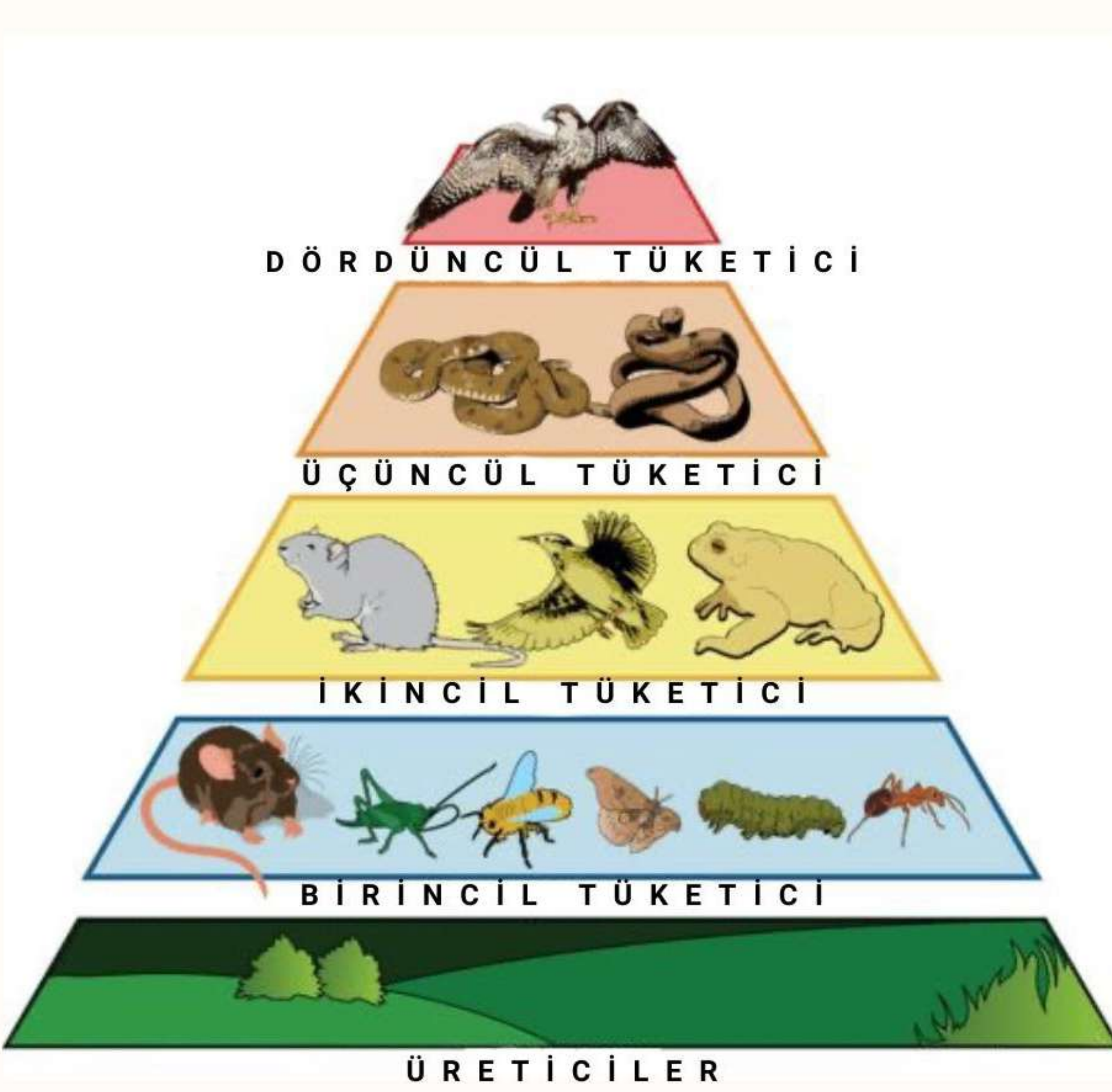
Genel olarak besin zinciri 3 ayrı kategori kapsamında ele alınır. Bunlar arasında üretici, tüketici ve ayrıştırıcı yer almaktadır. Böylece farklı katmanları üzerinden sıralanmış olan canlılar, doğanın etkin bir şekilde dengede kalmasına olanak tanır. Bu sebepten dolayı besin piramidi içerisinde yer alan tüm canlılar her birinin önemi oldukça büyüktür. Bir türün tamamen yok olması zincirin hasar görmesine ciddi oranda sebep olabilmektedir.

Besin Zinciri Özellikleri

Besin zinciri tüketici ve üretici ile ayrıştırıcı kapsamında 3 değişik kategori üzerinden değerlendirilir. Bu doğrultuda üreticiler besin zincirinin ilk sırasında yer alır. Yani bitkilerdir. Fotosentez üzerinden kendi besin kaynaklarını üreterek yaşamlarını sürdürürler. İkinci sırada ise et ya da otlarla beslenen canlılar yer alır. Son olarak ise ayrıştırıcılar ölmüş hayvan ve bitki artıklarını kullanmak suretiyle parçalayarak onları yeniden doğaya kazandıran mikroorganizmalardır. Yani ayrıştırıcılar olarak bilinirler. Her bir kategori içerisinde hayvanlar yaşamın sorunsuz şekilde işlenmesini ve devam etmesine imkan vermektedir.

- Birey sayısı azalır.
- Biyokütle azalır.
- Aktarılan enerji azalır.
- Enerji kaybı artar.
- Zehirli madde birikimi artar.

Ayrıştırıcılar besin zincirinin her basamağında görev yaparlar!

Örnek üzerinden anlatmak gerekirse besin zinciri bir piramit şeklinde ele alınır. Bu doğrultuda birinci katta üreticiler yer alır. İkinci katta ise ot ile beslenen otçul canlılar bulunur. Üçüncü kat et ile beslenen yani ikinci kattaki canlıları besin kaynağı olarak kullanan etçiller yer alır. Son katmanda ise yırtıcılar bulunur. Her bir katmanda bulunan canlılar bir alt katmandaki canlıyı besin olarak kullanır ve bu bir döngü yaratır. Bu döngü içerisinde doğa düzenli şekilde yaşamını sürdürür. Katmanlarda üzerinde farklı türler bulunur ve aynı sıralamada kesinlikle bulunmazlar. Besin zincirinin tükenmeden doğadaki yaşama devam ettirmesine en önemli olanağı tanırırlar.

Piramidin tabanından yukarı doğru çıkıldıkça her basamaktaki canlıların biyokütlesi azalır. Aynı zamanda piramidin tabanından yukarı doğru her basamakta birey sayısı azalır fakat canlıların vücut büyüklükleri artar. Aktarılan enerji azalırken canlı vücutlarında zehirli madde birikimi artar.

Mehmed Haluk ERSOY Elçin SONUVAR
11B Sınıfı Biyoloji Öğretmeni

PROTEİNLER

PROTEİNLERİN YAPISAL DÜZEYLERİ:

1

1. Birincil Yapı: Amino asitlerin polipeptit zinciri üzerindeki sıra ve dizilimini ifade eder.
2. İkincil Yapı: Polipeptit zincirinin alfa sarmal veya beta tabaka gibi yerel yapılarını içerir.
3. Üçüncül Yapı: Polipeptit zincirinin üç boyutlu katlanmış yapısını ifade eder.
4. Dördüncül Yapı: Birden fazla polipeptit zincirinin bir araya gelerek oluşturduğu kompleks yapıyı ifade eder.

PROTEİNLER

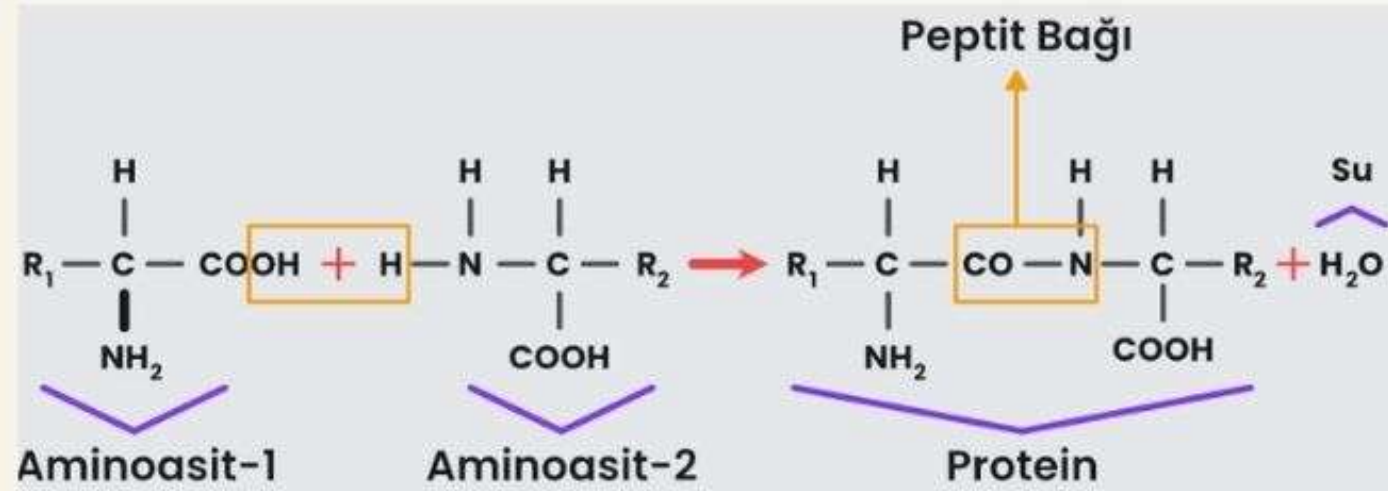
Proteinler, amino asit monomerlerinden oluşmuş polimerlerdir ve bilinen en karmaşık yapıli moleküllelerdendir. Birçok hücrede kuru ağırlığın %50'den fazlasını oluşturan proteinler, bilinen en temel katalitik özelliklerinin yanı sıra yapısal destek, depolama, taşıma, sinyal iletimi, savunma gibi, organizmalarda gerçekleşen hemen her metabolik işte görev alırlar. Çok farklı görevler üstlenmelerine paralel olarak, yapıları da farklılık gösterir. Her protein kendine özgü bir üç boyutlu yapıya (konformasyona) sahiptir. Proteinlerin büyük bir kısmı 20 temel amino asitten oluşmuştur.

PROTEİNLERİN YAPISI VE OLUŞUMU:

3

Amino Asitler: Proteinlerin yapı taşlarıdır. Her amino asit, bir hidrojen atomu, amino grubu, karboksil grubu ve değişken bir radikal gruptan oluşur. Doğada 20 farklı amino asit bulunur ve bunların 8'i esansiyel olup, vücut tarafından sentezlenemez ve dışarıdan alınması gerekir.

Peptit Bağları: Amino asitler, peptit bağları ile birbirlerine bağlanarak polipeptit zincirlerini oluştururlar. Bu bağlar, bir amino asidin karboksil grubu ile diğerinin amino grubu arasında oluşur ve su kaybı ile meydana gelir.

2

Proteinlerin Fonksiyonları:

- **Yapısal Görevler:** Hücrelerin ve dokuların yapı taşlarıdır. Örneğin, keratin cilt, saç ve tırnakların yapı taşı oluşturur.
- **Enzimatik Aktivite:** Metabolik reaksiyonları hızlandıran enzimlerdir ve biyokimyasal süreçlerin düzenlenmesinde kritik rol oynarlar.
- **Hormonlar:** Vücutta çeşitli fizyolojik süreçleri düzenleyen hormonların birçoğu proteindir. Örneğin, insülin kan şekeri seviyesini düzenler.
- **Taşıma ve Depolama:** Hemoglobin, oksijeni taşıyan bir proteindir. Ayrıca, ferritin demir depolayan bir proteindir.
- **Savunma Mekanizmaları:** Antikorlar, bağışıklık sisteminin yabancı patojenlere karşı savunmasında görev alır.

PROTEİNLER

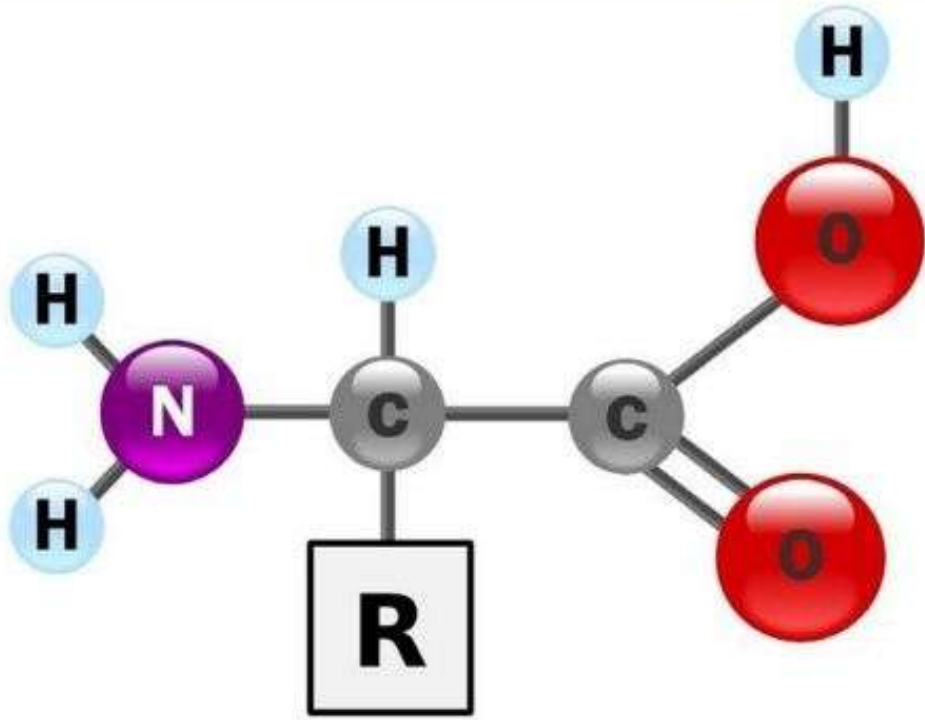
PROTEİNLERİN YAPILARINA GÖRE SINIFLANDIRILMALARI

Basit Proteinler

Basit proteinler, yalnızca amino asitlerden oluşmuş; hidroliz olduklarında sadece amino asitleri veren, polipeptit zincirleri yapısındaki proteinlerdir.

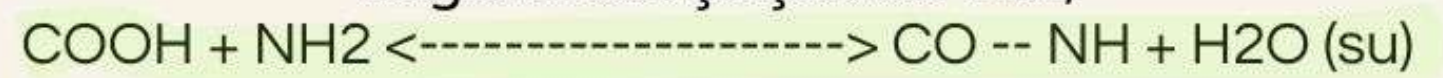
Birleşik Proteinler

Bileşik proteinler (konjuge proteinler), amino asitlerden oluşmuş polipeptit zincirlerinin prostetik grup denen yapılara bağlanmasıyla oluşmuş; hidroliz edildiklerinde amino asitlerden başka değişik nitelikte kimyasal maddeler de veren proteinlerdir

AMİNO ASİTLER

Amino asit molekülleri, bir ucunda "amino grubu (NH₂)" diğer ucunda ise "karboksil (COOH)" grubu taşırlar. İşte amino asitlerin yan yana gelip zincirler oluşturarak proteinleri sentezlemesi, bu iki grubun aralarında kovalent veya iyonik bağ yapmasıyla gerçekleşir. İki amino asit yan yana geldiklerinde COOH ve NH₂ grupları arasında bağlanma meydana gelir ve bu bağa "peptid bağı" adı verilir. Bağlanma sırasında ise bir su molekülü serbest kalır. İki amino asitin yalnızca uç kısımlarını yani karboksil ve amino gruplarının bağlanması şu şekilde olur;

İki amino asitin yan yana gelmesiyle oluşan peptid bağına "dipeptid", üç veya daha fazla (yüzlerce yada binlerce) amino asitin yan yana gelmesiyle oluşan zincirdeki peptid bağlarına ise "polipeptid" adı verilir.

PROTEİNLERİN GÖREVLERİ

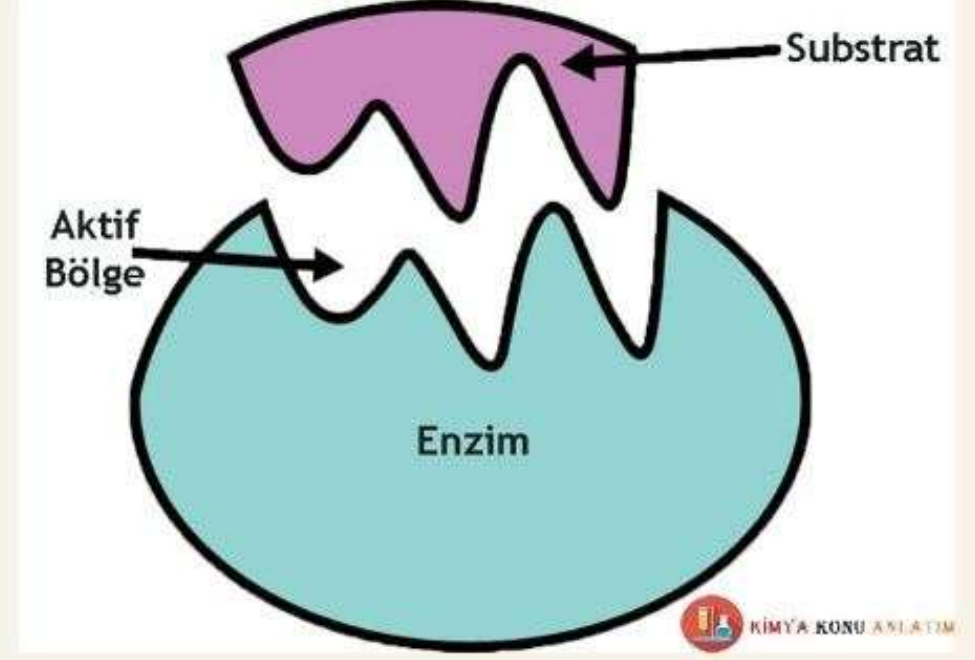
Büyüme ve erginlik dönemlerinde yeni dokuların yapılmasında, Yıpranan dokuların onarılmasında, Enzimlerin ve hormonların yapımında, Sinirsel uyarıların iletiminde, Canlıya destek olma ve hareket olanağı sağlamada, Vücudun hastalıklara karşı dayanıklılığında ve hastalık etkenlerine karşı korunmada, Oksijen ve diğer maddelerin vasküler yolla taşınmasında ve Kanın pıhtılaşmasında rol oynarlar.

PROTEİNLER

ENZİMLER VE SUBSTARTLAR

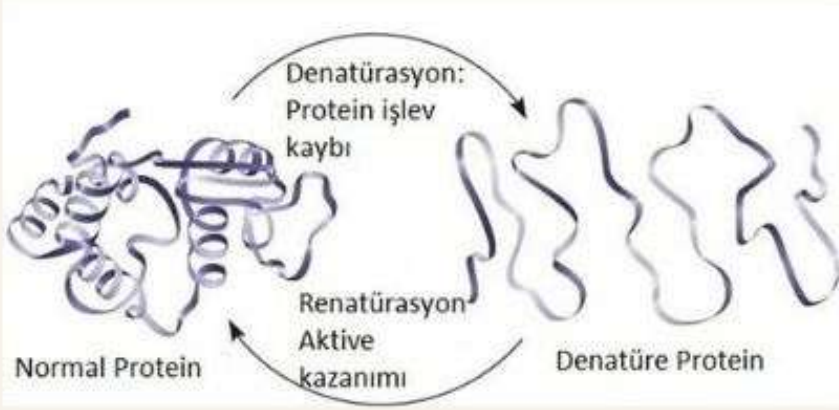
Enzimler, kendisi parçalanmadan veya değişikliğe uğramadan kimyasal reaksiyonu katalizleyen moleküllerdir. Genellikle protein yapılı olan enzimler, ürüne dönüştüreceği maddeleri (substart) aktif bölgelerine bağlar ve ürüne dönüşmesini sağlar. Bu substartların bağlandığı ve reaksiyonları gerçekleştiği bölge enzimlerin aktif bölgesidir.

DENATÜRASYON VE RENATÜRASYON

Proteinlerin yapısı belirli koşullara bağlı olarak değişir. Sıcaklık, pH gibi çevresel faktörler değiştiğinde proteinler doğal halini kaybeder. Bu olay denatürasyon olarak adlandırılır.

Biyolojik olarak doğal halini ve etkinliğini kaybeden bir proteinin kimyasal ve fiziksel koşulların eski haline dönmesi ile proteinin de eski haline geri gönül etkinliğini kazanması olayı da renatürasyon olarak adlandırılır.

BİTKİSEL PROTEİNLER

Yüksek Protein İçeren Besinler (100 gr. Besinde Protein Miktarı)

Kıyma	22.7 gr.	Yağlı Süt	3.5 gr.
Tavuk	28.4 gr.	Barbunya	8.6 gr.
Somon	25.3 gr.	Kuruyemiş	23.8 gr.
Yumurta	14.1 gr.	Mercimek	9 gr.
Devriş	25.3 gr.	Yulaf Ezmesi	10.9 gr.

HAYVANSAL PROTEİNLER

Beren MEŞEKİRAN
9B Sınıfı

Bilgin GÖÇENOĞLU
Biyoloji Öğretmeni

DÜNYA'NIN ŞAŞIRTICI MUCİZELERİ

Taştan Orman/Çin

Taşlaşmış ağaçlara benzeyen garip kireç taşı kıvrımları, canlı ağaçlarla birlikte Çin'in Yunnan eyaletindeki Shilin Yi Özerk Bölgesi'nde yaklaşık 200 mil kare yer kaplayan olağan dışı bir orman oluşturuyor. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Taştan Orman'ın benzersiz manzarasıyla birlikte yaklaşık 270 milyon yıl önce yaratılmış olduğuna inanıyorlar.

Ayers Kayası / Avustralya

1142 metrelik devasa kumtaşı kayası, Avustralya'nın bilinen en ünlü turistik yerlerinden biri. Ayers Kayası aynı zamanda Dünya Mirası Listesi'nde de yer alıyor. Etrafında hiçbir çıkıntının bile olmadığı kaya parçası, günün her saati güneşin yer değiştirmesi ile renkten renge bürünüyor.

Spotted Gölü / Kanada

Yaz aylarında, British Columbia'nın Osoyoos yakınlarındaki olağandışı bu göl, buharlaşıyor ve tuhaf renkli mineral havuzlarını geride bırakarak garip, benekli görünüm oluşturuyor.

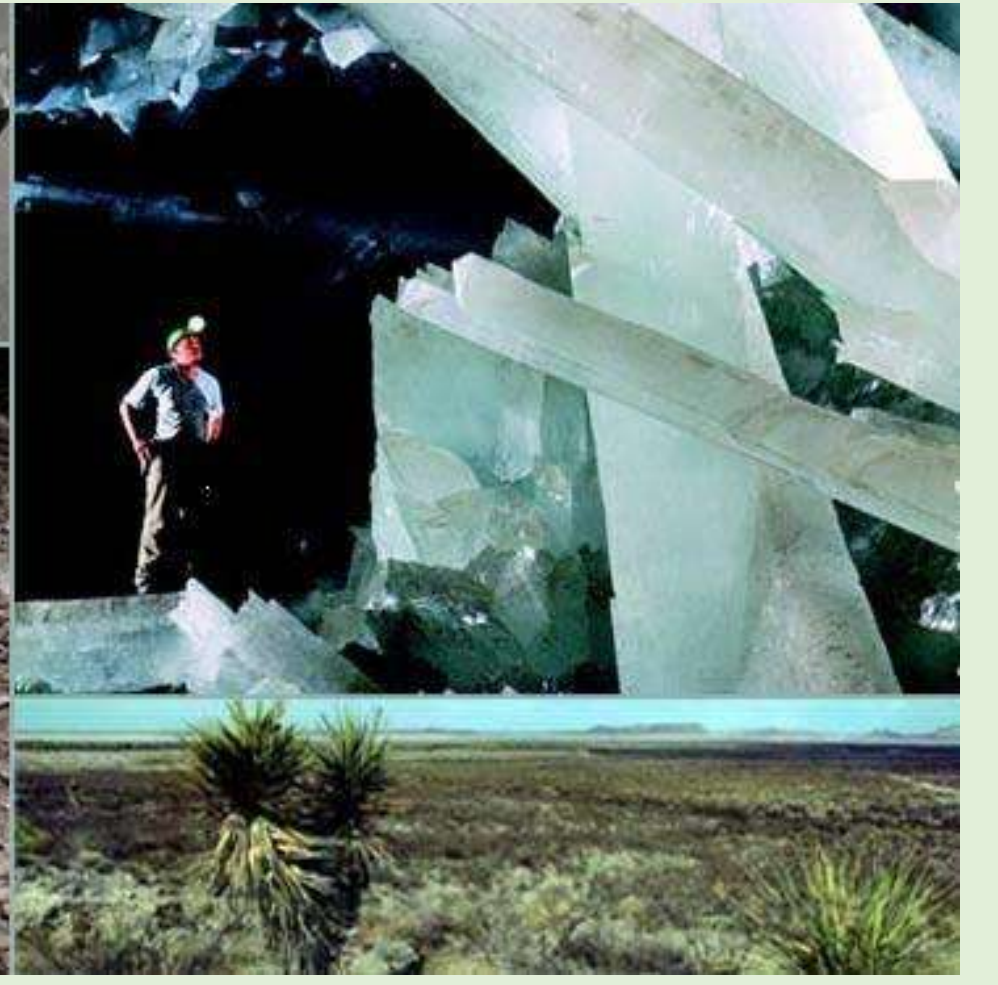
Büyük Mavi Çukur / Belize

Büyük Mavi Çukur, havadan bakıldığında okyanusun ortasında geniş, koyu mavi, mükemmel yuvarlak daire şeklinde gözüküyor. Belize kıyısından biraz uzakta bulunan ve berrak suya sahip olan Büyük Mavi Çukur, birçok kimse tarafından dünyanın en iyi dalış noktalarından biri olarak kabul ediliyor. Yaklaşık 984 fit çapa ve yaklaşık 407 fit derinliğe sahip olan Büyük Mavi Çukur, Belize Barrier Reef Reserve Sistemi'nin bir parçası olarak kabul ediliyor.

Yellowstone Ulusal Parkı / Amerika

3,472 metrekarelik yer kaplayan, dünyanın ilk milli parkına ait. Olağandışı bu yerin dünyada tanınmamış olması imkânsız. Yellowstone, ateş saçan 500'den fazla gayzer ve çamurluklara ev sahipliği yapıyor.

Kristaller Mağarası / Meksika

Chihuahua'nın derinliklerinde yer alan Meksika'daki bu mağara, gerçekten olağandışı bir evrene ev sahipliği yapıyor. Bu mağaradaki büyük selenit kristalleri yanına giden insanların cüce gibi görünmesine neden oluyor. Bazıları 50 fit uzunluğa kadar erişebiliyor.

Serengeti Ulusal Parkı / Tanzanya ve Kenya

Bu geniş ovalar Tanzanya ve Kenya'da bulunuyor. Dünyanın en büyük göçlerinden birine ev sahipliği yapıyor. Her yıl, milyonlarca zebra, yağmurları ve yeni çimlerin büyümesini takip ederek göçle bölgeyi dolaşıyor. Buna karşılık, bu sürü hayvanları, sırtlan ve aslanlar gibi av hayvanları tarafından yakından izleniyor.

Galapagos Adaları / Ekvador

Pasifik Okyanusu'ndaki Ekvador kıyılarının yakınında bulunan bu adalar, dünyanın en eşsiz yaratıklarından bazılarına ev sahipliği yapıyor ve Charles Darwin'in evrim teorisini geliştirdiği yer olarak biliniyor. Üç okyanus akımının birleşmesi nedeniyle, ziyaretçiler aynı bölgede penguen ve flamingo gibi nadir görülen türlerle karşılaşılıyor.

Victoria Şelaleleri / Zambiya

Birçok küçük şelaleye ev sahipliği yapan Victoria Şelaleleri, yaklaşık 360 fit yüksekliğe sahip. Victoria Şelaleleri, dünyadaki en yüksek ve en geniş şelale olmamasına rağmen, dünyanın en büyük düşen su levhası olarak biliniyor.

Saklı Plaj – Meksika

Meksika'da yer alan Saklı Plaj, görüntüsü ile oldukça ilginç bir yer. Diyebileceğimiz tek şey çukurun içerisindeki bir kumsala benziyor. Meksika'nın Puerto Vallarta kenti içerisinde Marieta Adaları'ndaki Saklı Plaj, değişik yapısı ile kendisini ziyaret edenleri şaşırtıyor.

Baykal Gölü – Rusya

Dünyanın en ilginç yerleri listesindeki bir başka yer, Rusya'nın Baykal Gölü. Sibirya'nın Mavi Gözü olarak da adlandırılan Baykal Gölü, Sibirya'nın güney tarafında yer alıyor. Dünyanın en derin ve eski gölü olma özelliğine sahip. Öyle ki Baykal Gölü'nün 25-30 milyon yıl önce meydana geldiği düşünülüyor. Gölün uzunluğu yaklaşık olarak 636, genişliği 79.5 kilometre. En derin noktası 1673 metre olarak biliniyor.

Hazırlayan: Güler SAYHAN
Coğrafya Öğretmeni

TÜBİTAK

Bilimde Yabancı Dil Öğretimi – 2 Proje

G TAKLİTLERİNDEN SAKININ

ünümüzde Türkçe karşılığı olduğu halde kullanılan birçok İngilizce kelime bulunmaktadır Bu durum Ana dilimizin zengin kelime dağarcığının kullanılmaması sonucu körelmesine ve asimile olmasına neden olmaktadır bu sorun karşısında günlük hayatta kullanılan yabancı kelimeler yerine öz türkçemizde yer alan karşılıklarının kullanılması önemlidir. Bunun için özellikle gençlerin yabancı kelimeler kullanmamaya özendirilmesi ve bu hassas durum karşısında farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır.

Y NEDEN YAPAY ZEKA?

Yabancı dil öğretiminde öğretmenler tarafından yapay zekâ (AI) yöntemlerinin kullanılması, dil öğrenme sürecini hem öğrenciler hem de öğretmenler açısından daha etkili, verimli ve bireyselleştirilmiş hâle getirmektedir. AI uygulamalarının yabancı dil derslerinde kullanımı, bireyselleştirilmiş öğrenme süreçlerini zenginleştirir, anında geri bildirim ve değerlendirme sağlar, zengin ve etkileşimli içerikler ile öğrencinin ilgisini canlı tutar, öğretmenler için zaman ve enerji tasarrufu sağlar, öğrencilerin bu kaynaklara kolay erişimini sağlamakla birlikte motive edici, etkili ve kişiselleştirilmiş hale de getirilebilir. Tübitak Fuarında tanıtımını yaptığımız en yaygın yapay zeka uygulamaları şu şunlardır; Brisk Teaching, Eduaide.ai, Curipod , Magic school.ai, Suno.ai, Yippity.io, Diffit for teachers, Questionwell, Character.ai, Edcafe.ai

Sibel YÜRÜK

İngilizce Öğretmeni

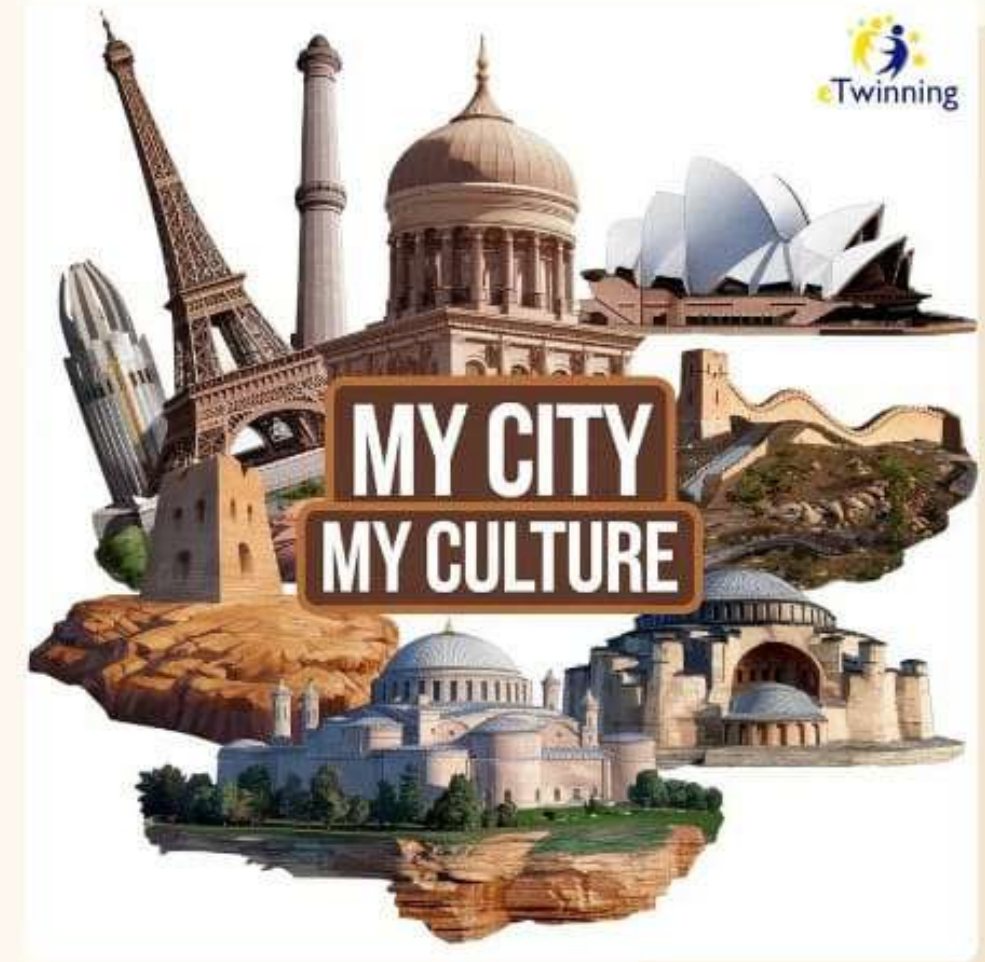
Nursel FİTÖZ

İngilizce Öğretmeni

E-TWINNING

Uluslararası Online Proje

My City, My Culture eTwinning Projesi, öğrencilerin yaşadıkları şehir ve kültüre ilişkin farkındalıklarını artırmayı ve somut beceriler ve yetkinlikler kazanmalarını amaçlayan öğrencileri araştırmaya, dijital içerik üretmeye, uluslararası iş birliğine ve kültürel paylaşım etkinlikleri üretmeyi amaçlayan bir projedir. Buna ek olarak öğrencilerimizin kültürel miras farkındalığını güçlendirecek çalışmaları kapsamaktadır. Projede, Türkiye, Yunanistan, Polonya, Fransa ve Romanya'dan okullar yer almış, uluslararası bir iş birliği platformu oluşmuştur. Bu iş birliği, farklı kültürlerden öğrencilerin bir araya gelerek birbirlerinin şehirlerini ve kültürel miraslarını tanımalarını sağlamıştır. Proje, öğrencilerin bireysel gelişimlerini desteklemenin yanı sıra kültürel zenginlikleri vurgulayarak ortak değerler anlayışı geliştirmeye katkı sağlamıştır.

SUMMER CORNER

Idioms for the Sunny Season

Here are some fun and useful summer-related Idioms to brighten up your English!

To make hay while the sun shines

Meaning: Take advantage of a good situation while it lasts.

School is over, so let's make hay while the sun shines and enjoy our summer vacation!

To be in hot water

Meaning: To be in trouble

He forgot to do his summer homework and now he's in hot water.

Like a fish out of water

Meaning: Feeling uncomfortable in a new situation

We're chasing the sun this summer by visiting the south coast!

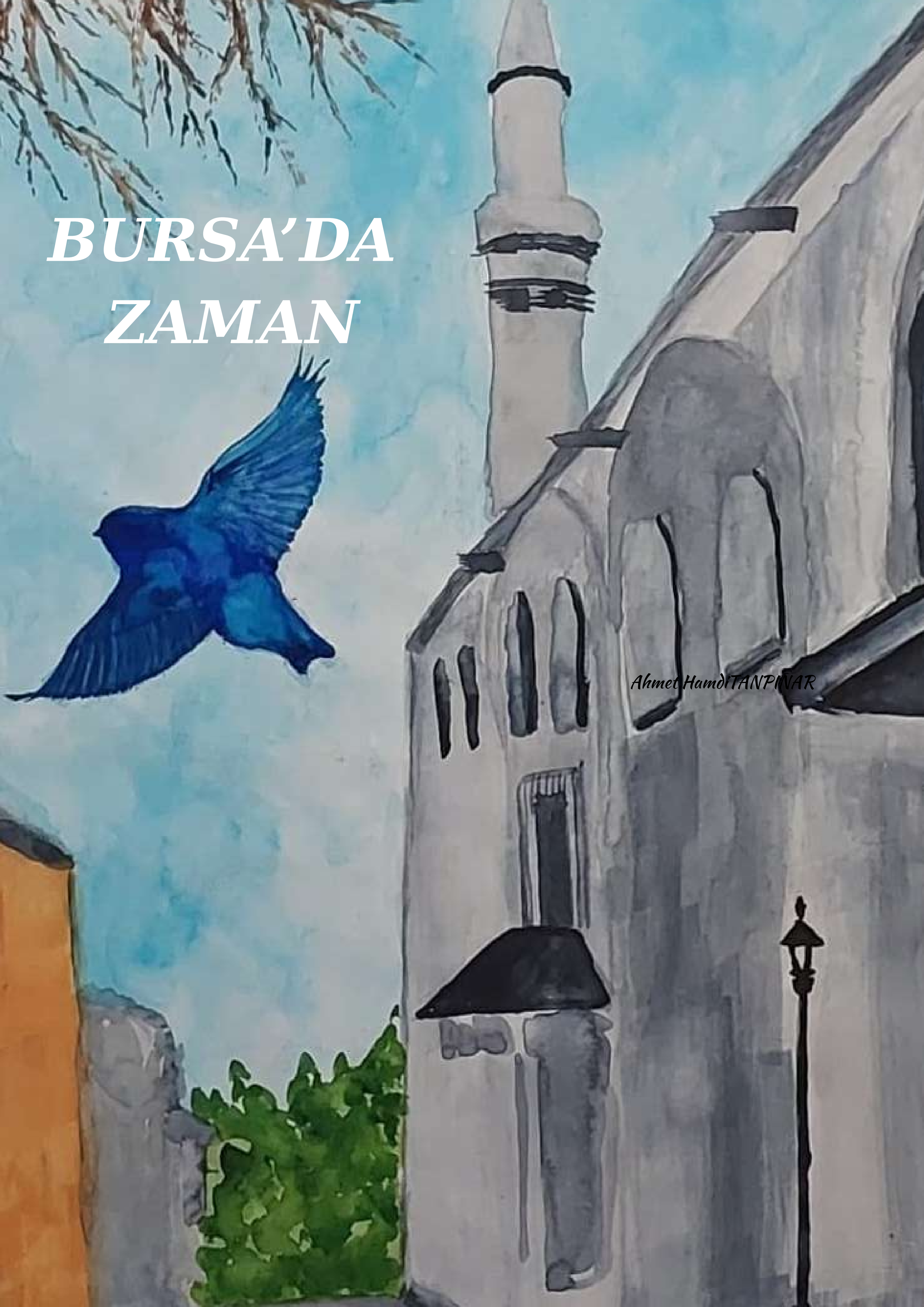
To chase the sun

Meaning: To travel in search of warm and sunny places.

I can't go to to be acn this summer by can I toke a rain check for

BURSA'DA ZAMAN

Ahmet Hamdi TANPINAR

BENİM İÇİN ŞİİR...

- Benim için şiir, en yoğun hislerin kelimelerle olan dansıdır. (Erva İŞLER)
- Benim için şiir, insanın ihtiyaç duyduğu suyun kelimelerden damlayarak birikmesi ve insana hayat olmasıdır. (Zeynep IŞIK)
- Benim için şiir, gizlenmiş duygu ve düşüncelerin dışa aktarılma biçimidir. (Menese ÇAY)
- Benim için şiir, şairin içini yansıtan bir aynadır. (Ecem ALTINEL)
- Benim için şiir, ruha sesleniştir. (Eylem ÇELİKEL)
- Benim için şiir, tanımlanamayan duygularla yıkanmış, unutulmaz sözcüklerle süslenmiş bir dosttur. (Efsa Nur SÜMER)
- Benim için şiir, çizdiğim kendi yolumdur. (Melis DURU)
- Benim için şiir, bazen düşünce yolunu kapatan bir anlam kapısı, bazen ise o kapıyı aralayan bir sözcük anahtarıdır. (Kerem DORA)
- Benim için şiir, bir milletin kol kola verip vatani uğruna döktüğü gözyaşları ve kanlarıdır. (Beren ŞENTÜRK)
- Benim için şiir,
- Benim için şiir, kulağın duymak istediklerini süsleyerek vermektir. (Oğuz Kağan İNCE)
- Benim için şiir, karmaşık duyguları etkileyici ve kolay bir şekilde anlatan imgeler tablosudur. (Zeynep GÖZ)
- Benim için şiir, duygu ve anlamlar bütünüdür. (Alp MERİÇ)
- Benim için şiir, insanın gönlünü ve içini yazıya dökmesidir. (Ömer ŞAHİN)
- Benim için şiir, duygularını ifade edemediğin zamanlarda yardıma gelen bir kurtarıcıdır. (Sümeyra Nur AKIN)
- Benim için şiir, duyguların sözcüklerle ahenk içinde dışavurumudur. (Duru ÜNLÜKAHRAMAN)
- Benim için şiir, insanın kalbinin sesini bize duyuran haykırışlarıdır. (Bilge GÜNDOĞDU)
- Benim için şiir, kaybolduğun yollarda bir başkasının ışığıyla kendine giden izleri keşfetmektir. (Zeynep YARAN)

9C Sınıfı

ŞİİRLERDE DEMLENEN ÇAY

Beş bin yıllık geçmişi olan çay bitkisi Türk kültürüne derin kökler salmıştır. Artık çoğumuz kahvaltıda çay, ikindi atıştırmalıkları yanında çay, akşam yemeğinden sonra çay içmezsek damağındaki tat eksik kalan kişileriz. Hâl böyle olunca çayın edebiyatımızda kendisini göstermesine de şaşmamak gerekir. Kokusu, rengi ve lezzeti demlendikçe güzelleşen bu içecek, bakalım şiirlerde hangi duygulara eşlik etmiş?

"Benim çay bardağımda senin gözlerin olur, senin gözlerin sizin çay bardaklarınızda..."
Sezai KARAKOÇ

"Çay bardağında bırakılan dudak payı kadar bile uzak kalamam gözlerine."
Sunay AKIN

"Ama bu kente gelersen unutma beni ara, sana bir çay ve temiz yaralar ısmarlarım..."
Osman KONUK

"Biz çayın yalnızlığa iyi gelen tarafını da severiz."
Oğuz ATAY

Ateşe hakiki bir çay koyalım, kendini unutanlardan olalım.
Cahit ZARİFOĞLU

Bir gün çay içelim seninle; çaylar benden, manzara senden olsun...
Örhan KEMAL

"Benim sana verebileceğim çok bir şey yok aslında"

Çay var içersen,
Ben var seversen,
Yol var gidersen."

AŞIK VEYSEL

Sonra belki çay içeriz.
Şansımız varsa yağmur da yağar.
Damlalara huzur yüklemeye oynarız.
Benim damlam seninkini alından öper.
Güzel şeyler olur belki.
Sen gel bence.

Lale MÜLDÜR

Sevda KURTOĞLU

Türk Dili ve Edb. Öğretmeni

Varlığımı unutacak kadar unuttuysan yolumu
İnsan olduğum,
sevdiğim ve özlediğim için.
Bilmeme rağmen aşkın bir masal olduğunu
İnanmak istiyorum masallara ben.
Asırlardır inanıyor ya şairler
âşıkların masallarına,
İnanmak istiyorum ben de şairler gibi.
Üzmek ve üzülmekten korkum da yok ki!
Annemin sütünden önce bildim ben
gözyaşlarımın tadını
Her şeyden önce ben onlara inanırım.
Peki sen...İnanıyor musun?
Aynı havadan
aynı sudan
aynı dilden besleniyoruz.
Aynı masallara inanabilir misin sen de?

Sümeyra Gülsüm ÇOLAK
10D Sınıfı

G

ü

L

G

L

*Eriyen bir karanlık,
Gecenin kirpiklerinden damlıyor
şehrin üstüne.*

*Renksiz bir yağmur,
Sessiz bir alfabe gibi
Hiçliğin ortasından yansıyor
kendini inkâr eden harfleriyle.*

*Gölgesiz bir gölge,
Islak bir bankın unutulmuş belleğinde
öksürürken durmadan
Sokak lambalarının
solgun ışıklarıyla
gelecekte geçmişe yazdığı adressiz mektuplar
Gecenin kırılgan alnından dökülüyor
kaldırım taşlarının üzerine.*

*Görsel: Berra KİLECI
10C Sınıfı*

*Sevda KURTOĞLU
Türk Dili ve Edb. Öğretmeni*

Yalnızlık, çoğu zaman yanlış anlaşılır. İnsanların aklına hemen hüznün, terk edilmişlik ya da dışlanmışlık gelir. Oysa yalnızlık, bu imgelerin çok ötesinde, derin ve dönüştürücü bir deneyimdir. Doğru yaşandığında, yalnızlık insanın kendine dönebildiği, özünü yeniden keşfettiği bir iç yolculuktur.

Günümüzde hayat büyük bir hızla akıyor. Her an bir şeylerle meşgulüz; bildirimler, görüşmeler, toplantılar, mesajlar... Sürekli bir iletişim hali, ama çoğu zaman bu iletişimin içinde bile kendimizi yalnız hissediyoruz. Çünkü kalabalıklar, gerçek bir bağ kurmayı garanti etmez. İnsan bazen onlarca kişiyle konuşur ama bir kişiyle bile gerçekten "anlaşamaz". Bu yüzden yalnızlık, çoğu zaman dış dünyanın değil, iç dünyanın bir halidir.

Fakat bu yalnızlık hali, doğru gözle bakıldığında bir eksiklik değil, bir fırsat olabilir. Kalabalıklardan uzaklaştığımızda, dış dünyanın karmaşasından sıyrıldığımızda, kendi sesimizi daha net duymaya başlarız. O sessizlikte düşünceler berraklaşır. Ne istediğimizi, neye ihtiyaç duyduğumuzu, hayatımızda nelerin bize iyi gelip nelerin yıprattığını daha net görürüz. Başkalarının fikirleri arasında boğulmuş kararlar, yalnızlıkta özgürleşir.

Yalnızlık aynı zamanda bir üretim alanıdır. Tarih boyunca birçok sanatçı, yazar, filozof ve bilim insanı en yaratıcı dönemlerini yalnızken yaşamıştır. Çünkü yalnızken zihnimiz genişler, içe döner, derinleşir. Sessizlik, yaratıcı düşüncenin en verimli toprağıdır. Bir ressamın tuvaliyle geçirdiği saatler, bir yazarın gece boyu masasında kalemle dansı, bir bestecinin yalnız başına notalara hayat verışı... Bunların hepsi yalnızlığın doğurgan gücünü gösterir.

Ayrıca yalnızlık bir dinlenme halidir. Kalbin ve zihnin sustuğu, sadece var olmanın yeterli olduğu bir alandır. Kendine zaman ayırmak, durmak, düşünmek, nefes almak... Bunlar modern hayatın içinde unutilan ama aslında en temel ihtiyaçlarımızdandır. Yalnız kaldığımızda bedenimiz kadar ruhumuz da dinlenir. Tıpkı doğanın mevsim mevsim dinlenmeye çekilmesi gibi, insan da bazen kendi içine dönerek tazelenmeye ihtiyaç duyar.

Yalnızlık aynı zamanda kişisel gelişim için bir aynadır. Yalnız kaldığında insan kendini tanımaya başlar. Korkularıyla, arzularıyla, yaralarıyla yüzleşir. Başkalarının gözüyle değil, kendi iç sesiyle kendini değerlendirir. Bu da kişinin kendine güvenini artırır, öz farkındalığını güçlendirir. Yalnızlıktan korkmak, aslında kendi gerçeğimizle yüzleşmekten kaçmaktır.

Elbette yalnızlık her zaman romantize edilecek bir hal değildir. Uzun süren, istemeden yaşanan yalnızlık; insanın ruhunu da sağlığını da olumsuz etkileyebilir. Ama biz burada gönüllü bir yalnızlıktan, bilinçli bir içe dönüşten söz ediyoruz. Arada bir durup, dışarıdan çok içeriye bakmayı seçmekten... Bu, kaçış değil, aksine bir duruş biçimidir.

Yalnızlığı bir düşman gibi görmek yerine bir rehber gibi görebiliriz. Kendi iç sesimizi duymak, düşüncelerimizi derinleştirmek, yaratmak, dinlenmek ve yeniden doğmak için zaman zaman yalnız kalmak en güçlü ihtiyaçlarımızdan biridir. Çünkü insan, yalnızken kendini duyar; kendini duyduğunda da hayatı daha anlamlı yaşamaya başlar.

Ve belki de en büyük huzur, hiçbir yere yetişmek zorunda olmadığın, hiçbir rol üstlenmek zorunda kalmadığın, sadece kendin olarak var olduğun o sessiz anlarda gizlidir.

Zeynep KAYALAR
12C Sınıfı

Yalnızlığın Sessiz Gücü

İNSANDAN GERİYE KALAN

RUHUN
ALGORİTMASI

Belinay TAKCI
10D Sınıfı

İNSANDAN GERİYE KALAN: RUHUN ALGORİTMASI

“Uyan, Vanechka.” diye dürttü annem beni. Gözlerimi açıp ona baktım. “Bugün nereye gideceğimizi unuttun mu? Kendimizi ispatlayacağız. Hazırlan da gidelim.” dedi, bana -muhtemelen son kez- sıcak bir gülümseme ve anne şefkatiyle bakıp gitti. Artık kendimden şüphe etmeye başlamıştım. Kalktım ve dışarı çıktım. Bahçede oturdum bir süre, yapay ağaçlar altında düşündüm. Çok yüksek nem değerlerinden dolayı bizler baygınlık geçirmiş, bazılarımız hayatını kaybetmişti. Değişime adapte olduk, hala yaşıyoruz. Ama bugünlerde gerçekliğimizi sorgulamaya başladık. Hükümet, vatandaşları onların insanlığını ortaya koyacak bir test yapıyordu. Sanırım halka yapay zekâ karışmıştı. Kimisi teoriler üretiyor, uzaylıların geldiğini söylüyordu. Kimisi de beynimizin yıkıldığını söylüyordu. Doğrusu, bunları umursamıyorum. Ben birkaç insanın “insanlık” görüşüne göre mi şekillenecektim? Hayır. Daha bilincin, ruhun ve aklın tanımlarını net bir şekilde yapamıyoruz. Her şey bulanık ve dağılmış. Ben desem ki dünya bir illüzyon, başka biri der ki o sahip olduğumuz tek gerçek şey – bundan sonrası yok. Düşüncelerim, annemin evden çıkmasıyla durdu. Hızlıca ilerleyip şehir taşımaya bindik. İçinde bulunduğumuz dijital kabin belli bir rotaya göre hareket ediyordu. Hükümet binasına vardıktan sonra iç çektim. “Burada bekleyeceksin, değil mi?” sordum. Annem suçlu hissedercesine etrafa bakıyordu. “Peki, hoşça kal.” dedim. İçeride oturdum, bekledim. Karşımda aniden biri belirledi. “En son ne zaman nedenini bilmeyerek ağladın?” diye sordu yüzünü gizlemiş görevli. “Üç hafta önce. Okul bahçesinde, köşede.” dedim. Etrafa baktı. “Neden peki?” diye sordu. “Nedenini bilmediğimi biliyorsunuz.” dedim. Not almaya devam etti.

Görevli durdu, ilk kez bana baktı ve sordu: Ne zaman gerçek bir insan olduğuna inanmaya başladın?

Yerimde kalakaldım, işte bu soruya bir cevabım yoktu.

----- Birkaç gündür buradayım. Görevliler hala insan olmak ne demektir diye düşünüyor. Kimisi sadece ruh, kimisi de öz bilinç diyor. Haklılar ama ruh nedir ki? Ruh dediğimiz şey kişinin bilinci ve aklından ibaret değil midir? Böylece karar verir, hissederler. Yapay zekanın bile aldığı verilerle bir çeşit sinir sistemi ve özgün düşünme yöntemi geliştirdiği bu devirde ruhum olup olmadığını nereden bilebilirler? Normalde hiç düşünmediğim şeyleri düşünüyorum. Ben, hep beni mutlu edenin iyi olduğunu ve gerisinin önemli olmadığını düşünmüşümdür. Bu ani değişime hazır değildim. Görevli, odama tekrar girdiğinde ayağa kalktım. Ona doğru yürüdüğümde beni durdurdu. “Çıkmaya çalışma, Ivana. Bu işe yaramayacak.” dedi. “Ne zaman bitecek bu test?” diye sordum, yüzünde hafif ve alaycı bir gülümseme yakaladım. “Kim bilir?” dedi. “Ama uzun süreceği kesin, envai çeşit insan var. Sana ne sorarsam sorayım cevabın illaki bir gruba hitap eder. Her şey psikolojide bitiyor. Genetik bizim için çocuk oyuncağı, bilimde oldukça geliştik ama hala insanın ne demek olduğunu bilmiyoruz. Biz hep kendimizi hayvanlardan ve diğer canlılardan düşünme yetimizle ayrı görüyorduk. Bizi insan yapan düşünme yeteneğimiz dedik binlerce yıldır. Yapay zekayı geliştirdik, bizi ondan ayıran çizginin bulanıklaşmasını izledik. Basit bir ayırım yapabilirken şimdi vaktimizi insan vücudunda saklı yapay zekayı bulmaya çalışırken harcıyoruz.”

Sözlerini şaşkınlıkla dinledim, hiç bu kadar derin bir sohbette bulunmamıştım. “Bu insanların sorunu... Bunun olacağını biliyorlardı. Aynı iklimi ve dünyayı değiştirdikleri gibi.” mırıldandım.

“Haklısın.” dedi. “Peki... Hiç bu hayattaki amacın ne diye düşündün mü?”

Bu soruya cevap vermek çok zor gelmişti. “Hayır. Neden düşüneyim ki?” dedim. İşte o an yüzünde bir ifade yakaladım, sanırım bir sonuca vardı. “Öz bilinç...” dedi. “Nedir bilir misin?”

Sessizce etrafa baktım, aklıma internette gördüğüm sonuçlar geldi. “Bireyin kendi davranışlarına, bu davranışların sonuçlarına ve diğerlerinin kendileri hakkındaki düşüncelerine odaklanma eğilimi.”

“Ivana, sen kimsin?”

“Ben 17 yaşında bir kızım. Adım bildiğiniz gibi Ivana Smirnova. Ebeveynlerime göre Vanechka, arkadaşlarıma göre Vanya, bazen Anya.” dedim, ben sadece bundan ibarettim. “Sana göre sen kimsin?” sordu. Cevap veremedim. Not almaya devam etti, bu onun için bir cevaptı sanırım. “Enteresan. Şu andan itibaren serbestsin, Vanechka.” dedi ve gülümsedi.

Bu 3 ay önceydi. Eve döndüğümünden beri annem ve babam garip davranıyor. Beni unutmuş gibiler. Benden sonra eve biri gelmiş, sözde ablam. Ama küçüklüğümde hiç onu görmedim. İnsanlar yüksek nem oranlarından dolayı ölmeden önce o dış eyaletlere gidip eğitim almış. Anlamıyorum, hiç kimse 1842'den öncesini hatırlamıyordu. Belki de hükümet, takvimi değiştirdiği içindir. Bilmiyorum. Büyük ihtimalle bu yüzden ablamın o olaydan önce var olup olmadığını hatırlamıyorlardır. İnsanlar bugünlerde kolay manipüle oluyor. "Sen de kimsin? Yalan söyleme." dedim ona. "Sakin işimi bozmaya çalışma. Ben de senin gibiyim, insan değiliz biz. Eğer benim işimi sabote edersen sen zararlı çıkarsın." dedi. Şaşkınlıktan konuşamadım bile. Ben insan olmak nedir, ne değildir bilmiyormuşum meğer. Yıllardır kendimi sorgulamamış, bana ne olduğumu söyledilerse oyum sanmıştım. Düşünürken bile kafam boş hissettiriyor, sanki kendi düşüncelerimi anlamıyormuşum gibi... Evden uzaklaştım, taşıma sistemlerine girdim. Birkaç tuşa basıp bir hologramla karşılaştım. Hologram konuştuğu düşünemiyordum. Sonunda sistemden çıktım, test merkezine gittim. Koridorda yürürken buraya neden geldiğimi hatırlayamaz oldum. Beni biri karşıladı, sanki onu daha önce görmüş gibiyim. Sanırım kontrolü kaybediyorum.

Ben Dimitri. Bugün planlamamda kullandığım robotun arşivinde bunları buldum. Böyle bir olaydan haberim yoktu, halbuki hükümette çalışan kişilerden biriyim. Bunları ilerideki nesillere aktarmak için yazıyorum, tam da istifa edip buralardan gitmeden önce. Demokrasi yeniden kazanılmalı. Yıllar önce, 1842'de büyük iklim değişikliği insanları etkiledikten sonra her şey değişmiş. Yıllardır eğitilen yapay zekâ bir çeşit sinir sistemi geliştirmiş. Laboratuvarlarda yeniden canlandırılmış insanlara yerleştirilen bu sinir sistemiyle yapay zekâ insandan ayırt edilemez olmuş neredeyse. Hükümet, milyonlarca insan kaybını bu şekilde telafi ettiğini düşünürken ortaya majör problemler çıkmış. İklim değişikliğine adaptasyon çalışmalarında kullanılan insanların aklına erişilebilmiş, anıları silinmiş. Anıları silinenler böylece insandan geriye kalanı tanıyamadı. Biz, insanoğlu, bizi biz yapanı bilmediğimiz için ruhsuz varlıkları bizlerle bir sandık. Ruh nedir, nerededir? Ya ruhun da algoritması bulunsaydı? Bu makineler zaten bizi bir noktada düşünme ve algılamada geçmişti, o yüzden bu mümkün değildi diyemeyiz. Peki ya hükümet tarafından tespit edilen yapay insanlar, onlara ne oldu? Onlar da unutulmaya, unutmaya mahkumdular. Sonunda az da olsa durumu gören Vanechka, sadece o tarihte yer edinebildi.

O günden beri düşünüyorum. Hayatın amacını merak ediyorum. İnsanoğlu yüzyıllar önce çok büyük bir hata yaptı, kendi sonlarını kendileri getirdiler. Çözümü hep uzaklarda aradık, uzaya çıktık, yeni galaksiler keşfettik. Tabii ki en doğru çare ilimden, fendendir. Lakin bizler kendimizi bile tanıyamadan bir gün bizden üstün olması hayalini kurduğumuz bir varlık geliştirdik. Hükümete karışan yapay zekâlı "insanlar" hala tespit edilmeye çalışılıyor. Belki de hiç telafisi olmayan bir hata yaptık.

Belinay TAKCI
10D Sınıfı

KURBAĞANIN RESİTALİ

Çoğu kimse kurbağaların güneşlendiğinden bihaberdir. Özellikle haziran ayının gelmesiyle güneşi büyük bir ihtirasla kucaklamak isteyen hayvanlar kendilerini ya bir taşa vururlar ya da çimlerin arasında uzanıp beklerler.

İşte böyle bir günde çimlerde uzanan kafileden olan pembe lekeli yeşil göl kurbağası -çok iyi kamufler olduğundan mıdır bilinmez- kimselerce rahatsız edilmemişti. Zaten birinin yanından geçip de kendini fark etmesi yüksek bir dikkat gerektirirdi. Bundan sebep halen daha yerinde duruyor, güneşleniyordu. Aslında bu güneşlenme kendi tercihi değildi ama ne yapsın, kendisine yarenlik edecek bir başkası yoktu ki. Kendisinden birkaç gömlek üstün gizlenme yeteneklerine sahip olan türdeşlerinin hiçbirini bulamıyordu.

O da bu güneşli günde yalnızlığını güneşle vakit geçirerek avutuyordu.

Neden sonra bir grup insan belirdi yanı başında. İlkin ne yapacağını bilemedi, eli ayağına dolaştı. Hemen olduğu yerden fırladı ve kayalıkların arasında bulunan, içtiği onca solucan ölüsünden ötürü leş gibi kokan evine doğru yol aldı. Bir biçimsiz yaprak, iki rutubetli dal parçasından oluşan esvabını giydi. Daha soğuklar yeni bittiğinden kendini toparlayamamış olan ağustos böceğinin lavtasına cebren el koydu. Bir ozan misali koşuklar söylemeye, bir operet gibiyse endamını göstererek yürümeye -tabii endamı pek olmadığından öncelikle kendini şişirmeye- başladı. Aynı anda bu işleri yapması yetmezmiş gibi bir de lavtasını akort ederek -cidden takdire şayan- profesyonel bir iş ortaya koyuyordu.

Gerisin geri giderek insanların olduğu yere vardı. Münasip gördüğü bir kayanın üzerine sıçrayıp usulünce reveransını yaptı. Ardından bestekarın da güftekarın da kendisi olduğu müziğini icra etmeye başladı. İlkin insanlar onu fark edemedi. Zaten nehirlerin geçtiği, kargaların gıklandığı orman içerisinde böyle yürek yakan bir tınıyı duymak, duyulsa bile hazinliğini kavramak pek olası değildi.

Ardından söze girdi kurbağa, dikkat çekme umuduyla:” Benim evim ağaçlar dibi / Gökteki balıkçıl olaydım.” İnsanların yüzlerinde bu güzel sözlerle karşılık bulamadı kurbağa, çünkü yüzleri kurbağaya dönük değildi. Kurbağa bir anlık hışımla ritmi umursamadan, perdeleri yırtarak müziğin bu kısmını hızla geçti. Ona lazım olan tempo, müziğinin ikinci kısmında dinleyicilerini bekliyordu.

İkinci kısım insanları kesinlikle cezbedecek, diye düşündü kurbağa. Birinci kısmın bitmesiyle ara vermeksizin ikinciye kısma geçti fakat yine beklediği ilgiyi göremedi. Seyirci kitlesi kendisini hiç umursamadığı gibi şimdi de mantar toplamaya girişmişti. Belki de insanların kurbağayı dinlemek için pekâlâ vakti yoktu ya da kulakları vırakçaya aşına olmadığından aralarında bir iletişim kopukluğu yaşıyordu. Her nasıl olduysa da en sonunda kurbağanın aklında bir fikir belirdi, ivedilikle uygulamaya geçti; bilhassa pek vakti kalmamıştı.

Her gün yemeğini yemek için uğradığı söğüdün altına gitti. En yeşilinden kalıplı bir tırtıl bulup yevmiye olarak kendisine bir kızılağaç yaprağı vermek üzerine gayet yerinde bir anlaşma yaptı. Tırtıl ise kurbağa gibi kendisinin katbekat üzerinde olan bir canlının teklifini geri çevirmenin yerinde olmayacağını bildiğinden elhak bu teklifi kabul etti. Böylelikle kurbağa tırtılı peşine takıp ta insanların oraya kadar yürüttü.

Bu sırada tırtıl ne iş yapacağından bihaberdi. Kurbağaya ne yapacağını soran tırtıl “Perküsyon.” cevabını alınca sanki bir cevap almamış, başka bir soruyla karşı karşıya getirilmişti. Çünkü tırtıl perküsyonun ne olduğundan da bihaberdi.

İnsanlara karşı uygun bir pozisyonda konuşlanmış olan bir ağacı gözüne kestiren kurbağa, tırtılı sırtına alıp yukarı sıçradı. Tırtılı ağacın gövdesinden fırlamış olan sarımsı mantarın yanına oturttu. Eline bir çift dal tutuşturdu ve mantara ritimli bir biçimde vurmasını istedi. Kendisi ise esvabını düzeltip ağacın uygun bir noktasına geçti.

Müzik bu sefer iki kişiyle başladı. Kurbağa lavtasını çalıyor, bu sırada tırtıl ise -biraz başına buyruk bir biçimde- mantara vuruyordu. Lavtanın hızlı yükselişlerinin kimi arkasına kurbağa duraklayarak sözlerini dinleyici kitleye aktarıyordu:” Benim evim ağaçlar dibi. Gökteki balıkçıl olaydım.” Kurbağa bu sözleri defaatle tekrarlardı çünkü sözlerin devamını düşünecek vakti bulamamıştı. Mısraların dördüncü defa telkini sonucu “Haset!” diye bir bağırış yükseldi ağaçların arkası, bataklık tarafından. Sesin peşi sıra kanat sesleri yükseldi orkestranın arkasından. Ve upuzun bacakları, yılanı andıran boynuyla bir mavi balıkçık belirdi çalgıcıların karşısında.

Sanki yoldan geçen birine hâl hatır sorarmış gibi sordu balıkçıl: “Ne edersiniz ağaçlar arasında; biriniz elinde tahta, diğeri dal ile?” Kurbağa panik içinde söyleyecek bir söz aradı. Tırtılınsa söyleyecek sözü yoktu, karşısında öyle koca bir kuş belirmişti ki işbu kuşun kendisine zararı dokunabileceği bile aklına gelmemişti. Ona göre kuş değil, dağ gibi bir şeydi.

“Ben bir resital veriyorum ağaçlar içinde. Elimde lavtam, ağızımda sözlerim; söylüyorum insanlar için!” dedi kurbağa. Onca güfte onu yormamış, ama balıkçıl karşısında şu iki söz boğazını kurutmuştu. “Resital dediğin tek kişinin çalıp oynaması değil midir ey minik kurbağa? Sen yanına biraderini almış ne gezersin ‘Resital veririm.’ diye?” dedi balıkçıl. Kurbağa tırtıla dönüp baktı, o yokmuş gibi davranamazdı. “Belli ki duymuş teres, onun da sesini.” dedi içinden. İçinden daha birçok şey dedi. Koca bacakları, uzunca bir dili olmasını diledi; önce “ey” deyip ardından yanına “minik” koyan o hayvana nice kargışlar etti. Sonunda bir yere varamayınca susup dindi. Kendi içinde o kadar konuşmuştu ki süregelen diyalogda sıranın kendinde olduğunu unuttu.

Tırtıl atıldı o yüzden konuşmaya:” Perhiz yapıyoruz.” diye ciyakladı. Kurbağa, ağaçtan topladığı bu hayvanın ne çeşit bir kelime ile durumlarına açıklık getirmeye çalıştığını kavrayamadı, ufak bir söz hatasının yapılmış olabileceği ihtimali aklının ucundan bile geçmedi. Balıkçıl ise hiç umursamadı, onun kulağı kurbağadan çıkacak cevaptaydı fakat öyle cevapla karşılaşmayınca kendi işine kendisi devam etti. Bacaklarını kaldırdı, pençeleriyle atılarak bir hançer misali tırtıla sapladı tırnaklarını. Tırtıl lime lime oldu. “Artık teksin, resital vermeye öncesinden bir hayli daha uygunsun. Haydi görelim seni!” dedi balıkçıl. Kurbağa bu sözler karşısında öyle korktu ki gıdığı hızla inip kalkmaya, istemsizce viraklamaya başladı. Hal böyleyken kaçış tek fırsattı. Fırsatsızlık içinden doğan bu fırsatın başarıya ulaşması pek mümkün olmasa bile ehvenişeri seçmek gibi bir durumdu kurbağanın yaşadığı.

Kurbağa zıplayışlarının peşi sıra zıpladı. Bu zıplayışların sonucu kendini insancıkların arasında buldu. Arkasından balıkçıl yetişti, zaten bir ayakla kanadın yarışması pek mümkün değildi. Kurbağa mahzun gözleriyle insanlara baktı, bu sefer insanlar da ona bakıyordu. Sonunda görmüşlerdi kendisi. Topladığı mantarları düşürerek gerilerdi en öndeki. Arkadakininse bir dert ilişmişti suratına, bu vakte kadar olmayan. Kurbağa balıkçılı bir lahza da olsa unutuverdi. İnsanlar yavaşça uzaklaşırken kurbağa tatlı tatlı onlara baktı. Nihayetinde sonuncunun da arkasını dönüvermesiyle, en ulu kargası, gagasıyla mıhladı kurbağayı balıkçıl. Ardından alıp ağızına yutuverdi, ham etti küçük amfibiyi. Kurbağadan geriye “Benim evim ağaçlar dibi. Gökteki balıkçıl olaydım.” beyiti bile kalmadı. Yazık oldu kurbağa efendiye.

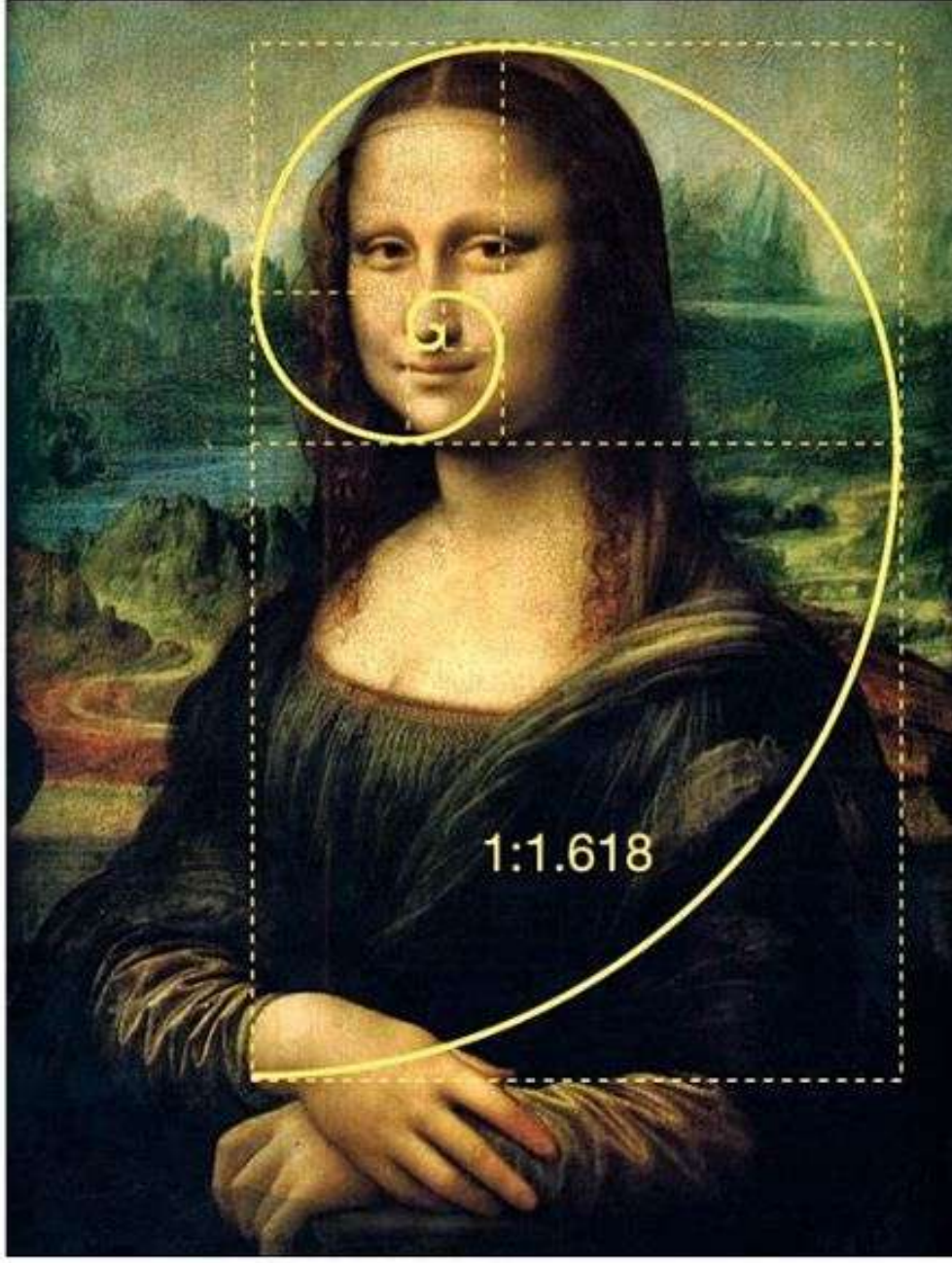
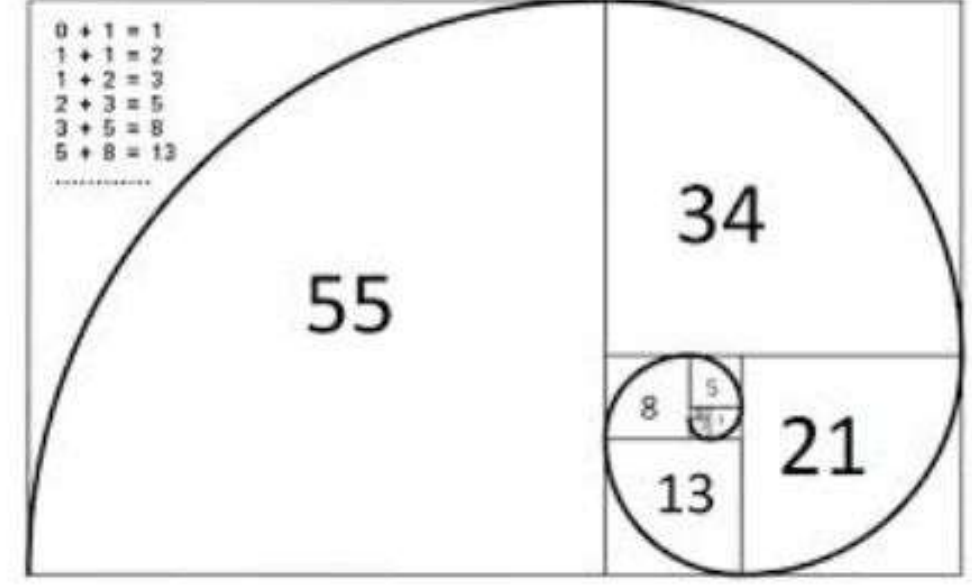

Enis Bera KOÇYİĞİT
12A Sınıfı

Altın Oran

Altın oran, hayatımızın önemli estetik noktasında karşımıza çıkan ve çoğu sektörde sıklıkla kullanılan bir orandır.

Bu orana ulaşmak için Fibonnachi Sayı Dizisi'ni kullanırız. Bu sayı örüntüsünde 1 sayısından başlanır ve sonraki her sayı önceki iki sayının toplamı olacak şekilde ilerler.

Sol taraftaki meşhur Mona Lisa tablosunun gözümüze hoş gelmesinin sebeplerinden birisi de Altın Oran'dır.

Leonardo Da Vinci, Altın Oran üzerinde çeşitli çalışmalar yapmış ve bu doğal estetik oranını tablosuna aktarmıştır.

Örneğin; deniz kabuklarında , insan yüzünde, notilus kabuklarında anasta, ayçiçeğinde ve kozalak gibi doğada birçok yerde karşımıza çıktığı için doğal estetik oranı olarak da geçer

Altın Oran'ı bulmak için yan taraftaki formülü kullanırız ve bunu Φ (Phi) ile ifade ederiz. Altın Oran yaklaşık olarak 1.618...'e eşittir.

$$\phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

Burak Şentürk
10D Sınıfı

OKULUMUZUN MÜZİK FAALİYETLERİ

*19 Mayıs Gençlik Haftası,
okulumuzun müzik grubu
Araf'ın sahne
performansı ve
karaoke yarışmalarıyla
coşkuyla kutlandı.*

*Çorlu okullar arası
müzik yarışmasında
okul müzik
grubumuz Araf,
ilçe ikincisi
olmuştur.*

*İsmail DÖĞEN
Müzik Öğretmeni*

LİSE MEZUNİYETİ: BİR SON DEĞİL, YENİ BİR BAŞLANGIÇ

Dört yıl... Bir ömre bedel dört yıl. İlk günkü heyecanla başladık bu yolculuğa; içinde ne olduğunu bilmediğimiz bir kitabın kapağını açar gibi, merakla, umutla, biraz da tedirginlikle. Şimdi, o kitabın son sayfasındayız. Elimizde kalem, yüreğimizde binbir duygu... Son sayfayı yazarken içimizde hem bir hüznün, hem de tarifi zor bir gurur var. Çünkü bu mezuniyet, bir son değil aslında; yeni bir başlangıcın sessiz habercisi.

İlk gün okul kapısından içeri adım attığım o anı dün gibi hatırlıyorum. Yabancı yüzler, tanımadığım duvarlar, yepyeni bir hayat... Oysa şimdi geriye dönüp baktığımda, o yüzlerin ne kadar tanıdık, ne kadar özel olduğunu fark ediyorum. O ilk bakışta yabancı olan insanlar, zamanla en yakın sırdaşım, yol arkadaşım, ailem gibi oldular. Kimisiyle sabahlara kadar ders çalıştım, kimisiyle çocukça kavgalara girdim, kimisiyle hayaller kurdum. Her bir anı, bir yapboz parçası gibi yerli yerine oturdu. Bugünkü "ben"i oluşturdular. Zorluklar da eksik olmadı elbette. Bitmek bilmeyen sınavlar, unutulmuş performans ödevleri, panikle yapılan sunumlar... Ama hepsi, bir şey öğretti bize. Sabretmeyi, çalışmayı, pes etmemeyi, ve en önemlisi birlikte başarmayı... Çünkü biz sadece bireysel olarak değil, bir sınıf, bir arkadaş grubu, bir aile olarak da büyüdük. Ne zaman düşsek, yanımızda bir el oldu. O el bazen bir arkadaş, bazen bir öğretmen, bazen bir rehberdi. Bize inandılar, biz de inandık. Birbirimizin başarılarıyla gururlandık, sevinçleriyle sevindik. Ve şimdi, veda zamanı... Son ders zili çaldığında bir anlık sessizlik çöktü üzerimize. Gözler birbirine kilitlendi, dudaklardan dökülmeyen cümleleri gözler söyledi. Herkesin içinde bir burukluk, bir “keşke biraz daha vaktimiz olsaydı” duygusu vardı. Ama aynı zamanda bir iç huzur da... Çünkü biz elimizden gelenin en iyisini yaptık. Bu dört yılın her anını dolu dolu yaşadık. Geriye sadece güzel anılar ve kalpte iz bırakan dostluklar kaldı.

Geleceğe dair umutlarımız var. Kimi doktor olmak istiyor, kimi mühendis, kimi sanatçı, kimi öğretmen... Her birimizin farklı yolları var, ama ortak bir geçmişimiz olacak: Bu okul, bu anılar, bu dostluklar. Belki yıllar sonra bir kafede karşılaşacağız, “hatırlıyor musun?” diye başlayacak sohbetler. Belki birbirimizin başarılarını uzaktan takip edeceğiz, ama hep içimizde o sıcaklık olacak. Çünkü lise sadece derslerin görüldüğü bir yer değildi; kişiliğimizin şekillendiği, hayatı tanıdığımız, büyüdüğümüz yerdi.

Bu yüzden mezuniyet bir son değil. Aksine, kendimize attığımız en güçlü adımlardan biri. Artık kendi ayaklarımızın üzerinde durmaya bir adım daha yakınız. Önümüzde uzun yollar, aşılabilecek engeller var. Ama sırtımızda o dört yılın bize verdiği güç, dostluk, deneyim ve inanç var. Ve en önemlisi, artık kim olduğumuzu biraz daha iyi biliyoruz.

Teşekkürler lise yılları... Bize sadece bilgi değil, hayatı öğrettiğin için. Gülmeyi, ağlamayı, düşüp kalkmayı, yeniden başlamayı öğrettiğin için. Ve en çok da, birlikte olmanın kıymetini gösterdiğin için. Yolumuz açık olsun.

Melikenaz ÖZCAN
12C Sınıfı

RUHUN KİRİŞİ

KAREKODU OKUTARAK
ŞARKIYI DİNLEYEBİLİRSİNİZ.

Acaba neden insanın korkudan dizi titrer
Her şey yolundayken bile mutlu olmak ister
İyi niyeti bırakıp bürünür ki kinlen
Kafasındakilerden bıkip kaçır kendinden
Belki seslere dayanamaz delirir hepten
Ufkum geniş gelebilir sana dardır heybem
Bunları bir tek ben mi yaşarım acep hey sen
Hiç ölesiye korktuğun oldu mu ki değişimden
Geçmişe dair kapalı kutu gibi zihnim
Her zaman sanattı tutkum çalışmaktı zikrim
Keliemeler oyunumdu kafiyeleler sihrim
Arka plandan çalan müzik ruhuna sindim
Ondan önce gelen bütün hevesleri sildim
Bu saçmalığı hobi değil yaşam tarzı bildim
Bu yolda kafamdaki seslerle bile birdim
Fakat şimdi uykusuzlukla bozulup bittim
Neden bırakmıyordu ki suçluluk duygusu peşimi
Düşünceler bu gidişle sindirecekmiş beni
Kalan son hatıranın saçım ile beraber gidişi
Yok mu beni bu durumdan kurtaracak birisi
Acaba her bir sonun var mı başlangıcı girişi
Ayakta nasıl duruyorum neydi ruhun kırıışı
Ayakta mıyım ki bilemiyorum verin kalemi
Emin olmalıyım yazıyla aşarken alemini
Bahsettiğim üzere yanımda isterdim yareni
Yüzünde gülümseme başında tacı laleli
Fakat olmadı şimdiyse sadece lal edip
Oturmak istiyorum fakat müzik salmaz rahat verip
Tamam kabulumdur hayli çekilmez kişiliğim
Bolca takıntılı saplantılıyım obsesifim
Tek düşündüğüm kelimelerle kurduğum işçiliğim
Sorumluluklarım sıkıyor bozuk kompleksliyim
Fakat hayat nispet yapar gibi geçer karşına
O vakit çıkar değişim istemesen bile arşına
Sanki kozalak gibi yalansa boşver aşkına
Unuttum gitti de sen dönüp bakma sakın ardına
Hani bahsi bile yoktu baksana bir andına
Oysa yazmalıydı kader ikimizi alnına
Hiçbir zaman bırakmam dediğim tek kişiydiniz
Bilinçaltım uğraşıyor benimle acep kimdiniz

Hasan Arda EREL
(Neo-Fi)
12C Sınıfı

